

అపూర్వ రాజకీయ గ్రంథములు

1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు)	1 8 0
2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు	2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము	1 8 0
4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము)	1 0 0
5. స్వరాజ్యపతాకము	1 0 0
6. సంస్కారణి	1 0 0
7. స్వరాజ్యభిక్షము	0 12 0
8. స్వరాజ్యవిధము	0 8 0
9. గాంధీ మహాశయుని	0 8 0
10. ఆల్ఫ్రెడు లెన్ యింగ్	0 10 0
11. ఆసియా ఖండవిజ్ఞానరహస్యము	0 8 0
12. నిరాశరహిత్యమతత్వము (అండ్రాసు)	0 6 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మావద్ద దొరకును.
(3402) ఉపేంద్ర ప్రసాద కాలయము,
17, వారాణసి మొదలినీధి, వరరాను.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయం, రాజమహేంద్రవరం

శివపురాణము

జ్ఞానసంహిత ప్రథమసంపుటము.
దేశభక్తులు కొనియాడఁ దగినది. దేశభాషాభాగములు మెచ్చుకొనఁదగినది. శివభక్తులు శివసామరసంపదగినది. ప్రాచీన నాగరికత జ్ఞానమునకు ముఖ్య సాధనమైనది. బాలికా బాలకులకును సుబోధకముగు నులభకవచనకైలిచే శోభిల్లుచున్నది ఇది బోధిత్వము ప్రాచీనము, పాశ్చాత్యపరిణామము, కుమారజననము, తాంకామరసంహారము, శివపూజాఫలము, విశాఖక చరిత్రము, మొదలగు ననేక పుణ్యకథలచే విరాజిల్లుచున్నది ఇరువది నాలుగు వేల శ్లోకములును, అటు సహితముగల యీ శివపురాణము నీవత్సరములో అటుసంపుటములగు రెండేసి మాసముల కొకటియొప్పునఁ బ్రకటింపఁచుచున్నాము. వెలదినములలో నీ ప్రథమసంపుటము వెలువడుచున్నది. ప్రతిసంపుటమును ఇందు చందాదారులగు వారలకు పోస్టేజిగాక రు 1-0-0 ఇతరులకు పోస్టేజిగాక రు 1-8-0 క్రొత్త చందాదారులగువారు 0-2-0 లు ప్రవేశమును చెల్లించవలెను.

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి
960 అధ్యక్షుడు.

వేదంకం వెని, మద్రాసు.

- మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు
గా. హరిసర్వోత్తమరాయ కృతులు.
మూర రాజు:- (టాల్సుటాయికథ నీతికినవ్వను తావలము) 0-4-0
నీతిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలదు) 0-4-0
ప్రభుత్వము:- (తేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0
శ్రీరామచరిత్ర:- (ప్రాతన రామాయణ మునకు హృదయమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0
అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0
Neglected Emperor Poet 0-8-0

వేదంకం వెని, మద్రాసు.

జ్యోతిష రహస్యము

ప్రపంచము దేవతలను మిక్కిలి భ్యాసించి యున్నది. యోగ్యతావ్రతులను, సర్వభక్తులను పొందిక ప్రాప్తినకు ప్రకాశకాశరావుగారిచే రచియింపబడినది.
ఈ పుస్తక మెల్లవారికిని బోధపడుటగా చక్కని తెలుగులో వ్రాయబడినది. ఈ పుస్తకము చదివిన ప్రతివారును యితరులసహాయములేకుండ తమంతట తామే జ్యోతిషులగుదురు. ఇట్టి పుస్తకము ముందెన్నడును ప్రచురింపఁబడలేదు. ఈ పుస్తకములో ననేక జ్యోతిషరహస్యములు, అనుభవ యోగములు జ్యోతిషులకిదివరకు తెలియనట్టి సాంకేయిక కలవు. ఒక్క సారి చూచిన నైని వ్రాసిన సంగతులు నిజమని మీరే తెలియును. ఒకప్రతి వెల రు 2-8-0 లు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలయును.
కళింగ జ్యోతిషనిలయము శోభవరం, విశాఖపట్నంపల్లె.

వెలసులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

మృత్యులా! కృష్ణజిల్లా, ఏలూరు కెడ్డబజారులోని మున్సిఫిపాలిం 148 ను కలిగియున్నది. రెండువేలముల గల గొప్ప మేడను ఆదాల బీరువాల ఫిట్టింగున న్ను. ఫలము సహా లాటరీ హాలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపించి యేలూరుపట్టణములో ఘరానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీ వేయబడును. గమక ప్రతివారును వారి వారి యభిప్రాయాల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తిరుణము మించిపోయిన తరువాత పూర్ణాప్రపదిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమును తెలిసీయున్న, విశ్రాంతియున్న కోరువారు మా యేజంటలవల్లగాని నేడేగా నాకు వాసిగాని వెలుసుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల నమూనా అయ్యే సాము కృష్ణజిల్లా యేలూరు సెంట్రల్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ లో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజంటలు కావలయును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు యిక్రింద సంతకముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ ఆద్రష్టును స్పష్టముగ వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 లు చొప్పున మణి ఆర్డరు చేసిన యెడల, ఆందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును."

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం,
కృష్ణజిల్లా. }
1-7-1922 } మేడ హక్కుదారుడు.

బరంపురం కాపురస్తులగు నాళం భీమరాజుగారి ఆస్తుల విక్రయము. (220)

క్రింద తెలియజేసిన ఆస్తులు ఖరీదుచేయుటకు ఇచ్చకలిగినవారు నాకు ఆఫర్లు(offer) పంపండి. అట్టి ఆఫర్లు 15-8-22 తేదీని గాని అంతకు పూర్వముగాని చేరేట్లు పంపవలెను. ఆఫరు మంజూరుచేసిన వారందరికీజలలోగా అంత సాము నాదగ్గరగాని బరంపురం ఇంపీరియల్ బ్యాంకివారి వద్దగాని డిపోజిట్టు చేయవలెను. ఖరీదు చేసినవారే క్రయదస్తావేజుకు అయ్యే యావత్తు ఖర్చులు భరించవలెను. ఇంకేమయిన తెలియగోరువారు నాకు వ్రాయవచ్చును.

- (1) బరంపురం మెయిన్ రోడ్డులో నున్న నాళం భీమరాజుగారి నివాస గృహము.
 - (2) బరంపురంలోనున్న పక్కా గోడౌనులు (Godown)
 - (3) శేరుగజా తాలూకాలో నున్న కమలా దేవిపురం అగ్రహారం యినాం భూములు షుమారు య 173 లు.
 - (4) మిశ్రిపల్లి అగ్రహారం యినాం భూములు షుమారు య 68 శే 15 లు.
 - (5) పోజ్జిరియూ గవర్నమెంటు జిరాయితి భూములు షుమారు య 6 శే 80 లు.
 - (6) బురుకుర్తి డిటో య 6 శే 16 లు.
- మర 1,2,3 లాట్లు బరంపురం ఇంపీరియల్ బ్యాంకివారికి తనఖాపున్నప్పటికి కొన్నవారికి తనఖా బాధ్యతలేదు.

మాటూరు సుబ్బారావు,
డిస్పేర్, కటకు

గృహవైద్యము

సామాన్య జలుబులకు చికిత్స
రెండవవన్నెలు కాగిచల్లారిన పాలలో 1/8 తులం కూరపూపు పొడిగాని, మిరియాల పొడుముగాని వేసి వ్రడయు సాయంకాలము పుచ్చుకొనిన జలుబు వారిండును.
(2) కొంటి 1/8 తులం మిరియాల 1/8 తులం పిప్పర్లు 1/8 తులం యామూడింటిని మెత్తగా పొడుముచేసి 1 తులం పొత్తెల్లమును వేసి 1/4 తులం తేనెపోసి బాగా మెడిపి 6 మాత్రలు చేసి రోజుకు రెండుమాత్రలు పుచ్చుకొనిన జలుబు వారిండును.
(3) ఎలక్కాయల చూర్ణము 1/4 తులం, 1/2 తులం చక్కెరతో చేర్చి వ్రడయు సాయంకాలము పుచ్చుకొనవలయును, లేక లవంగముల చూర్ణముగాని యిదే ప్రకారము పుచ్చుకొనవలయును.
(4) 1/4 తులం అల్లమురసముతోనీ వడియగట్టి 10 నిమిషములు గిన్నెలో నుంచిన అడుగున మడ్డి తేలును. వైతేలును మాత్రము రంచుకొని కొంచెముగా కాచి చల్లార్చి 1/2 అవున్న రసములో 1/8 తులం తేనెవేసి పుచ్చుకొనెడి. ఇట్లు రోజునకు రెండుపర్యాయములు పుచ్చుకొనవలెను.
(5) సాంటి 1/8 తులం కంక్కాయ 1/8 తులం పిప్పర్లు 1/8 తులం పీటిని నలియగట్టి 4 అవున్నల పిల్లపోసి 1 అవున్న ఇందునట్లు యిగరగాచి వడియగట్టి పుచ్చుకొనవచ్చును.
(6) తెల్లములక పేరు 1/2 పలం అద్దసరపువేరు 1/2 పలం నలియగట్టి 4 పలముల నీళ్లలో బాగా కాచి 1 అవున్నపుండునట్లుగా కాచి పుచ్చుకొనవలెను.
(7) కమ్మరావల రసముగాని కమ్మరావల రసముగాని మారుదోసాకు రసముగాని కెడ్డవారు 1/2 అవున్న పుచ్చుకొనవలెను. బిద్దలకు 1/8 అవున్న యియ్యవలెను.
(8) నీళ్లను బాగా తెల్లనట్లు కాచి దానిలో 1 పలం పూపు పొడివేసి కంబళి కప్పకొని తలకు ముఖమునకు ఆదిరి తగులుట్లు బాగా ఆదిరి పట్టితే తలభారము జలుబు తగ్గును.
(9) తలకు కుంకుమపువ్వు పచ్చకమ్మరాయ నుంచుగంధములో కలిపిగాని తేరుగాని నూరి పట్టుచేసిన తలనొప్పి జలుబు తగ్గును.
సాధారణముగా వడివేడి ఆహారమును జలుబు కేసియుండు కాలములో తగ్గుకొనుట మంచిది.
సామాన్య అజీర్ణములకు చికిత్స:-
(1) రెండవవన్నెలు పుల్లని వజ్రగలో 1/8 తులం వుప్పు వేసికలిపి ఉడయము పుచ్చుకొనవలయును. ఇదే ప్రకారము సాయంకాలముగా పుచ్చుకొంటు రావలెను. ఇట్లు కొన్నిరోజులు పుచ్చుకొనిన అజీర్ణము నులబడకము పోయి మంచి దివన శక్తి కలుగను.
(2) ఓమము 1/2 పలం పిప్పర్లు 1/4 పలం కొండ్ 1/2 తులం, సైంధవలకము 1/2 పలం యింగువ 1/4 పలం పీటిని చూర్ణము చేసి నిమ్మపులుసుతో బాగానూరి కుంకుడుకాయంత మాత్రలుచేసి వ్రడయు ఒకటి సాయంత్రము ఒకటి సేవించిన అజీర్ణము అజీర్ణముతో నుండు భేదులు పోవును.
(3) ఆనాలు 1/4 తులం కాగావేయించి 1/4 తులం కరక్కాయ బోడుతో నూరి 6 మాత్రలుగా చేసి ఉడయం ఒకటి సాయంత్రము ఒకటి సేవించిన మలబద్ధము అజీర్ణము పోవును.
(4) కొండ్పొడి 1/4 తులం తెల్లం 1/2 తులం బాగా కలిపి మూడు మాత్రలు చేసి రోజుకు మూడు పర్యాయములు త్రవ్వించవలెను.
(5) లవంగములు, బాజికాయలు, కీలకర్ర, 1/4 తులం మంత చూర్ణముచేసి చూర్ణమునకు సమముగా చక్కెర కలిపి రోజుకు 3 పర్యాయములు పుచ్చుకొనెడి.
(6) ఓమము 1/4 తులం కరక్కాయ బోడు 1/4 తులం చూర్ణముచేసి కొంటికి సమముగ చక్కెర కలిపి వ్రడయం సాయంకాలం పుచ్చుకొనవలెను. కడుపు వుబ్బరము అజీర్ణము వారిండును.
(7) బిల్వవేళ 1/2 తులం చిక్రములం 1/8 తులం కొంటిని నలియగట్టి నాలుగు అవున్నల నీళ్లలో కమము మెట్టి 1 అవున్న పుండునట్లుగా యిగరగాచి ఉడయం సాయంకాలం పుచ్చుకొనెడి.
అజీర్ణకాలమునందు అల్పాహారము త్వరగా జీర్ణముగంజి, నాక, మజ్జిగ అన్నము మొదలగు ద్రవద్రావ్యములను అహారముగా పుచ్చుకొనుట మంచిది.-(ఆంధ్రవైద్యపురం)

మార్పు నూర్చేడి మెషిన్

హిందూదేశమునందు గోధుమలు, టెలు పండు ప్రదేశములలో మార్పు నూర్చేడి మెషిన్ జనులందరికిని మిక్కిలి బాగుగా తెలియును. అమర్పు కొద్దిలో ఇమిడేటట్లు చేయుట, ధాన్యమును పూర్తిగా విడదీయుట దాని శ్రేష్ఠమైన స్వరూపము మొదలగునవి ఉపయోగించు వారికి సంపూర్ణమైన తృప్తినిచ్చును. ది పేటెంటు ఆడ్వెంటేజుల్ రోటరీ కాటన్ స్క్రీను పై స్వరూపమును మూడు రకములుగా వేరుజేయుచున్నది. విత్తుటకు కావలసిన మేలైన గట్టి ధాన్యము కావలసినప్పుడు అట్టివాటినే వేరుజేయును. నూర్చేడి ద్రమ్మును మార్పుటచే వట్టునుకూడ నూర్చుటకు ఉపయోగపడును. పైన తెలుపబడినట్టి "ఎబి" రకము "3-6" అం. మెషిన్లు కలకత్తాలో నుండు మా ఆఫీసుయందు ప్లాకులో నున్నవి. గోధుమలు నూర్చుటకు కావలసిన తగిన ద్రమ్ములు, కాన్ కెప్టలు కూడ గలవు.

పైన తెలుపబడిన పరిమాణము గల మెషిన్ మామూలుగా అందరిచే వాడబడు చున్నది. అయితే మేము ఇంగ్లాండునుండి "ఎఫ్" రకము మెషిన్లు కూడ తెప్పించి సరఫరా చేయగలము. గడ్డిని తునుకలుగా నరుకు ఏర్పాటు కూడ యిందుతో చేర్చబడియున్నది.

మా క్రొత్త స్టాకు లిస్టుకు వ్రాయ గోరెదము.

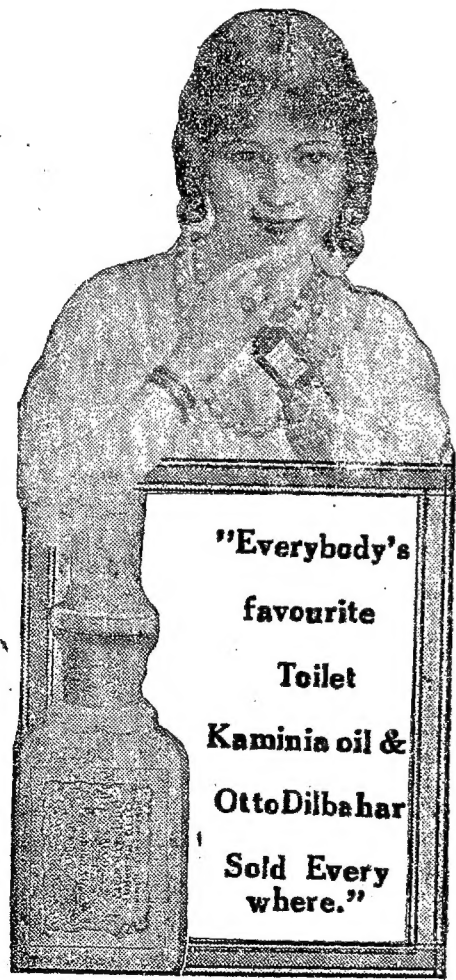
(14)

Marshall, Sons & Co., (India) Ltd.

ENGINEERS

MADRAS BOMBAY CALCUTTA
LAHORE BEZWADA TANJORE

A. A. A.

వెంటుక లే ఆందము. రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దున్నెనతో ఊడి రాకమునకే త్వరపడును.
అదివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడవవును.
అంతవరకు రానియవద్దు.
నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.
ఇది రిజర్వు చేయబడినది.
వెంటుకల కట్టి రోగ్ మున్నును, కిరో మంద్య మున్నును,
యిది చిక్కెనెడము.
వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.
మీ వెంటుకలు మరల యెట్టి మెత్తదనమున గల్గి పట్టు
తలే నుండి మెరయించుచుండును.
ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.
వెంటుకలు యెట్లున్నవి యగునో కనిపెట్టుడు.
కామినీయా తలమానే నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది జేయును.
తల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని పోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము
విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందులమ్మునా రందరికడనున్న, శరతు లమ్ము
కాశికడను నూడ దొరుకును, లేకున్న,
సోలు యెంతెట్లు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు
కెమికలు కంపెనీ,
155 జమ్నామనీదు, బొంబాయి.

(128)

గుంటూరు ఆరెస్టులు శిక్షలు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు

1-8-22 తేదీన ఆరెస్టు అయినవారిలో 2-8-22 తేదీన విడుదల అయినవారు: 3-8-22 తేదీ 4-8-22 తేదీన విడుదల అయినవారి వివరములు.

- (8-8-22 తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు ముద్రించిన తరువాయి)
1. దండు నారాయణరాజుగారు రు 25 లు జుర్రానా,
 2. య్యెమ్మి నుంగయ్యగారు రు 10 లు జుర్రానా, 3. వెండ్లాల్ శేషగిరిరావుగారు రు 100 లు జుర్రానా, 4. వైడిపాటి వెంకటనారాయణగారు రు 10 లు జుర్రానా, 5. శేతలి శివారామయ్యగారు రు 10 లు జుర్రానా, 6. నిడ:వోలు వెంకట్రావుగారు శోర్టు లేవేరకు శిక్షచూపిమే 7. కావరపు సత్యనారాయణగారు రు 10 లు జుర్రానా, 8. నాలు ముకుందంగారు, 9. యర్రపల్లి నూ్యనారాయణమూర్తిగారు రు 10 లు జుర్రానా, 10. కారుమంచి రామమూర్తిగారు రు 10 లు జుర్రానా, 11. సుబ్బారావు బలభద్రుడుగారు, 12. బసవరాజు శ్రీరంగయ్యగారు రు 10 లు జుర్రానా, 13. గిరిరాజు సుబ్బారావుగారు రు 20. లు జుర్రానా, 14. కిడాంబి వెంకట కృష్ణమూచార్యులు గారు, 15. దిగుమర్తి నరసింహమూర్తిగారు 2 రోజులు శిక్ష చేసి ఒకరోజు అయినతరువాత విడుదలి. 16. కలిదిండి జనార్దరాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 17. పెండుకూరి సుబ్బారాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 18. వెనుమత్తి సోమరాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 20. య్యెటూరి సోమసుందరంగారు రు 10 లు జుర్రానా, 21. య్యెటూరి చిన్న శిల్పిభార్యనడుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 22. సాగి సుబ్బారాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 23. చెరుమత్తి విశ్వనాథరాజుగారు రు 1 లు జుర్రానా 24. సాగి అప్పలరాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 25. భూకతిరోజు బంగారాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 26. కమిలి వెంకటసోమరాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 27. పేరిచెర్ల చిన వెంకట్రాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 28. పటకర్ల రాధాకృష్ణయ్యగారు రు 10 లు జుర్రానా, 29. వేలు కూరి గంగరాజుగారు, 30. నందియాల వెంకట్రాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 31. చెరుమల్లి శ్రీమన్నారాయణగారు రు 10 లు జుర్రానా, 32. చంద్రాభట్ల సూర్యనారాయణగారు, 33. గుంటూరి వెంకట్రాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 34. కలిదిండి బలరామరాజుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 35. వడ్డల కేశవరావుగారు రు 15 లు జుర్రానా, 36. జవ్వాది అప్పారావు గుప్తగారు రు 15 లు జుర్రానా, 37. అత్మకూరి రామారావుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 38. ప్రోణంరాజు భాస్కరరావుగారు రు 10 లు జుర్రానా, 39. పసల కృష్ణమూర్తిగారు, 40. సత్తిరాజు శివారామమూర్తిగారు, 41. ఈడూరి సత్యనారాయణగారు.

వీరిలో పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా 2-8-22 తేదీన సంఘ వారింటి యరు సేనాధిపతిగారు ఆరెస్టు అయినవారికి గుంటూరు పుర వాసులు కాంగ్రెసు సభ్యులను ఏర్పరచిన భోజన సమిపాదముల స్థలమునుంచి అన్నము వగైరాలు బండిమీదనుంచి సబు తెలుసుకు తీసుకొనిపోవుమండగా పోలీసు సబు యనస్పెక్టరు యిటు రమ్మనిపించి ఆరెస్టుచేసిరి. యీ రీతిగా ఆరెస్టు అయిన యీ జిల్లాకాంగ్రెసు సభ్యులలోనుంచి రిమారమి 4 గురిని ఆరెస్టుచేసిరి.

కాంతిసైనికుల సేనాధిపతి అయిన యీడూరి సత్యనారాయణగారికిన్ని డిప్టీ కలెక్టరుగారికిన్ని యీక్రింద సంభాషణ జరిగినది. డిప్టీ కలెక్టరుగారు:—నీవు వాలంటీరు వేవా?

యీ||స|| అవును.

కలెక్టరుగారు:—కానీము నుల్ల ఘించినావా?

యీ|| స|| ఉల్లంఘించినాను.

ఈ ఆరెస్టు అయినవారిలో చాలామందిరి బాచెన్ గా తయారుచేసి సేనే పంపితిని.

ఆ సమయమందు పోలీసు సబు యనస్పెక్టరును ఆరెస్టు చేయాలేదు.

కలెక్టరు:—మేము డ్యూటీలో వున్నాము మేము చేయునది మీకు తెప్ప. మీరు చేయునది మాకు తెప్పగాను కనబడును. పరిస్థితులనుబట్టి మిమ్ములను బాండ్నుగయిచ్చి విడుదలిని.

యీ|| స|| నాకు బహుమతిలేకుండ విడుదలు చాల విచారకరముగ నున్నది.

కలెక్టరు:—ఇది కోర్టు అని తెలుసుకొనుము. చులకనగా మాట్లాడవద్దు.

యీ|| స|| కోర్టు అని తెలిసియే మర్యాదగ మాట్లాడితిని.

కలెక్టరు:—కెల్లి పామ్ము.

యీ|| స|| కోర్టునుంచి వెలుపలకు వచ్చిరి.

గుంటూరు వాలంటియర్ల విచారణ

గుంటూరులో ఈనెల 1-2 తేదీలలో జరిగిన బహిరంగ పథకాలలో గాని యుద్ధవాదులలో గాని యితర జిల్లాల నుండి వచ్చి వాలంటియర్లు బాధులుగా పాడిన జోక్యము ప్రస్తుతావధానమున దని, మా "జిల్లా వనూలుదారు" (కలెక్టరు) పురమున లేక పల్నాడు జిల్లా యుద్ధ సంఘమున, మాన్య జనాభా హుబిల్లూఖాన్ సాహెబుగారు (డిప్యూటీ కలెక్టరు) రె. 144 వ క్రింద నోక నోటీసు జారీ చేసియున్న సంగతి యెల్లప్పుడు పత్రికాముఖమున విశదమయ్యెను. "కానన్లంఘన విచారణసంఘము" వారు గుంటూరునకు పూర్వాపరముగా వచ్చుచున్నారని క్రిందటి నెలలోనే ప్రచురించినది. ఈ సంగతినియు తెలిసి మా "జిల్లా వనూలుదారు" (కలెక్టరు) పల్నాడు వెళ్ళుట కడు చొర్యముగానున్నది. నిజముగా కలెక్టరుగారు పుంబున యుండియెడ ప్రస్తుతపరిస్థితి వచ్చి యుండెడిది కాదు. విలయనాథిగారును వారు స్వయముగామాధి ఎట్టి నోటీసు యిచ్చినయెడల వివిధమైన బహిరంగసభలుగాని, ఉత్సవములుగాని, ఉత్సాహముగాని జరిగియుండెడివి కావు. బాగా యోచించి యిచ్చియుండెడివారు. సాధము ఏమియుంబని వాలంటియర్లు వై, పిచ్చుక వై చంద్రాయుధనుల్లు, అనంతరముగా, అనాలోచనముగా, ఆకాశ్రియముగా రె. 144 నుకు మా హుబిల్లూఖాన్ సాహెబుగారు ప్రయోగించి నిద్రించుచున్న ఆసహాయముల నెల్ల మరల పేల్చుకొని మరల నోకసారి గుంటూరు ఆసహాయమునందు వెనుక పడలేదని లోక ప్రఖ్యాతి గాంచునట్లు చేసినందులకు ఆసహాయము తెలియకృతజ్ఞులు.

కలెక్టరుగారు విచారణ చేయునపుడు నేను యీ విషయము చెప్పియుంటిని. హుబిల్లూఖాన్ సాహెబుగారు నోటీసునుండి గుంటూరుజిల్లాను విడిచిపెట్టిన కార్యము, ఆనోటీసు యే వెల్లడించుచున్నది. మతాభిమాన మెటులుండును? మాన్య హుబిల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు సాహెబుగారు, భిల్లాభతు ప్రచారములు గుంటూరు పురమునకు వచ్చు సమయమున వారిని సన్మానించి గౌరవారి సత్కారములు జరుపుటకు వందలకొలది వాలంటియర్లు కావలసియున్నారని వారికి తెలిసియే యీవిధమైన నోటీసు జారీ చేయించిరి కాని యెడల గుంటూరుజిల్లాను కూడా కలిపియేయుదురని చెప్పియుంటిని. లేదనియు ఆనోటీసు ప్రాసినవానికి ఆంగ్లభాషాజ్ఞాన మొకంత లోపించినదియే చెప్పవలసియున్నదని చెప్పియుంటిని. "కాదు ఆనోటీసును నేను అట్లు చదువను. గుంటూరుజిల్లాకు కూడా అన్వయించునని" జిల్లాకలెక్టరు చెప్పియుండెను. అందువలన ఆనోటీసు అట్లులేదు. స్పష్టముగా మాజిల్లాను మి:హాయింనున్నది. అలామి:హాయింన పక్షమున, యిప్పుడు కానన్లంఘన విషయమై విచారణచేయుటకు వచ్చిన కమిషనరుండే, మాకు కానన్లంఘన చేయవలసినదిని కాల్ గెనునుండి జిల్లా రాకుండ, మేమిప్పుడు యీనోటీసును ఉల్లంఘించియుండము. ఉల్లంఘించుటకు ప్రయత్నించిన ప్రయత్నించును. కాల్ గెను అనుజ్ఞ లేనిచే ఆసహాయము లిట్టి సాహసముచేతురా? చేయనొద్దు. అని చెప్పియుంటిని.

ఒక పనిజరిగియున్న గుంటూరుజిల్లా మామూలుగా మూలపడియున్నదనే తప్పు అభిప్రాయములో, లోకముండి తిరును. అయ్యది జిల్లా అధికారికి గాని, ఆయనలేని సమయమున మా హుబిల్లూఖాన్ సాహెబుగారికి గాని తోచవలెయు. తోచియున్న అధికారులు సహృదయచేసినందున వాలంటియర్లు వై బడనంకించి ప్రభుత్వమువారివలన వైపరవుల నొంది ఏ జిల్లానుండియైన గుంటూరుపుంబున జరుగనున్న సభలలోగాని, ఉత్సాహముగాని వాలంటియర్లు జోక్యము కలుగ చేసకొనరాదని లోనంది తీరా వాతమూలమునకు వచ్చునకి ఆన్వయ ప్రేమాపాశముచే బంధింపబడి, ప్రేమ పరవశతము గుంటూరు జిల్లాను మి:హాయింనున్న నోటీసుప్రాసి దగ్గరకులేని హుబిల్లూఖాన్ సాహెబుగారు మాగుంటూరుజిల్లా ప్రజల అభివృద్ధిని పరీక్షించుటకు పాల్పడిరి. హుబిల్లూఖాన్ సాహెబుగారు రింజిటి మహాప్రకారము మాకు చేయనియెడల మరల, గుంటూరు కోల్పోయిన కీర్తిని గడించలేదని ఇందులకు హుబిల్లూఖాన్ సాహెబుగారు రింజిటి వందనములు! ఏప్రకారమునో నోటీసును ఏరికి తెలుసును! మనము అందెన అందరను ప్రేమించి నేనాభావమున చూడవలెగాని ఒకరినైన దూషించరాదు. నిన్ను నేటి వరకు ఆసహాయదారి భిల్లాభతులే ఖిద్దమును హస్తమున ధరించి ప్రభుత్వమువై దండెత్తి మా గుంటూరు వైరుమెనుగా రగు రిజిల్టాన్ సాహెబుగారు సంపూర్ణముగా మారి వేమమునుమార్చి సహాయదారియై నడించుట లోకము చూచుచున్నదికదా! ఏకాలమున కన్నకు సహాయులై భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము నిర్మించ ప్రేమలైయుందులో, ఏరూపమున సహకారులగుదురో మా హుబిల్లూఖాన్ గారే సాక్ష్యము. తెలివి యొకరినామా! నిష్పలుగురు నీజ్జురలేదా! అధికార మిచ్చినారని కన్నుమిన్న గానక ఆలోచింపలే మాపట్టణ పోలీసులు పడ్డపాటును కల్పించుట అలచిలువలేన తరముకాదు! చూచినప్పుడు కాల్గవచ్చుట ప్రజా! ప్రతిస్థానాహుబిల్లూఖాన్

సాహెబుగారిచ్చిన నోటీసు ఒకమూల, పోలీసువారు జరిపించిన కర్మ యొకమూల! బాధులు దీరి నడిచినవారిని పట్టుట బాగుగ నేయున్నదని యొకంత అనుకొందము. లేక ఉత్సాహముతో యున్న వారిని పట్టుకొనుట ఆజ్ఞాసారముగానే యున్నదని అనుకొందము. పథకంలో జోక్యము ప్రస్తుతావధానము వాలంటియర్లను అరెస్టుచేయుట ఆజ్ఞాసారమునలే చరించిన తలంచెదము. అంతవరకు బాగుగ నేయున్నదని అనుకొందము. కారణములలోక నోటీసులో విషయము జోక్యము ప్రస్తుతావధానము, విచ్చల విడిగా తిరుగుచున్న వారిని కొంతమందిని వెంకయ్యనాయుడు అరెస్టుచేయుట సాహసము! ఆజ్ఞావిరుద్ధము. ఈసంగతి కలెక్టరుగారిలో నన్న విచారణచేయునప్పుడు చెప్పియుంటిని. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారిని ప్రజలకును చిక్కు యొక్కద వచ్చినదనగా, ఇంజనీరు చెప్పిమాటయందు నమ్మకములేక, తమ నోకరులు చెప్పినమాటయందు పూర్ణవిశ్వాస ముంచుటయందే యీ పోరాటము యేర్పడినది చెప్పియున్నాను. ప్రభుత్వనోకరులు ఏవిధమునైన మెప్పు బడెనీ ప్రభుత్వమునకు! మేలపోదనలెనని యిట్టి ఆక్రమచర్యము జరుపుచుందురు. ఒక పలేఖనము.

గుంటూరు వింతలు

ది 5-8-22 తేదీ, యదయము 10 గంటల రైలులో మా ఏలూరునాయకులందరు గుంటూరునాగ్రామండ్లి తిరిగివచ్చిరి. వాలోపాటు పడకుండా బాపిజిల్లా వాలంటియర్లు చూడ కదరు యాత్రనుండి స్వగృహములకుంబోవుచు, మాన్యభక్తమున నిచట దిరి. మంగళాశ్రావణములలో గొప్పయూరేగింపుతో వాకిందరను జరుకుందొడ్డినిపోయి వడ్రాపోపేతింబును వంకరంబులతో గౌరవించిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు పురమందిరమున గొప్పపౌనఘ ప్రేయత మా నేపల్లి కర్మనారాయణ (కేప్టిగారి యాధిపత్యమున సమావేశమైనది. మారమి 10,000 మంది పౌరులు సభాస్థానమున క్రీక్రిరిసియుండిరి. కానన్లంఘనము గావించి స్వాగత్యముం జూపిన మహావీరులందరనుచిత్తానములం గూరుచుండెట్టిరి. క్రియతే యల్లిమిల్లి మంయ్యపుంబులుగాని ఉపన్యసింపుచు, కానన్లంఘనమును గావించిన వారిలో తాముకరవనియు, గుంటూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి ఆజ్ఞను టూరుజిల్లా వాలంటియర్లను బంధింపవచ్చును వారిందర నరెస్టుచేసినపుడు, వారికప్పుడు వారికి గోచరింపజేయుటకై మే నందరము మతానుమతాలుగ కానన్లంఘనము చేసువలసినచ్చిందనియు, జెయిలును దుంచబడినకదప మమ్మలను చూడవచ్చి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు బహునీహిత్యులతో ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారితో మాటలాడి "మీకింకను జ్ఞానము రాలేదా? మీకు గుణపాతము నేర్పదము." అని బెదరించి రినియు, అందుకు ప్రత్యుత్తరముగ లక్ష్మీనారాయణగారు "మీకే జ్ఞానము రాలేదు. మీకే గుణపాతము నేర్పదము" అని పలికిరినియు, తమలో కొందరి నోక పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారు జైలులో తన్ని లాగి, బూట్లుకాళ్లతో మట్టించి చాల దొర్లవ్యముగావించెనియు, అయినానియుండే అరెస్టుకు పూర్వము క్రియతే దండకారాయణరాజుగారిని కాఫీహోటలుగడ్డ ఆరమానించి గండ్రిటోపిని లాగివేసెననియు పలికిరి. పిదప భీమరము కాపరస్తులగు క్రియతే ములుకట్ల సుబ్బారాయడుగారు పంపిరింపుమేజిస్ట్రేటు తమ్మునిచూచుచువుడుపోలీసువారు సర్వాశ్రయములగుమాటలం బలికిరనియు, తమకు విధింపబడిన రు 100 ల నరిమానము గట్టి మెంటువారు పుచ్చేసి రాజులతోవలసినదేగాని బుద్ధిపూర్వకముగ నొసంగదలచి యుండలేదనియు వక్కాణించిరి. అనంతరము భీమరము తాలూకారాజుగారివారు తమచేతిని జెయిలులో ఒక ఇన్స్పెక్టరు విరచి బూట్లు కాళ్లతో ఒడవంతయు విరగడ పైచెనియు, గాంధీగారిశత్రుమే నాయుడలియందు బింతించియుండనిచో ఆవెన ఏమైనను జియనన వట్టిగించియుండుననియు, కావున యిట్టికాంతిత్యముతో కూడిన సహాయనిరాకరణము నింకను వెనుకకుండుదురు గుంజి మితవాదుల మనుచు జస్టిసు వారమనుచు పార్టీలు మెంతుగొనియుండుట నిచముకాదా యనియు ఉద్బోధనముగావించిరి. కిదువరి క్రియతే దండు నారాయణరాజుగారు తమవై గావించబడిన విచారణవిశేషములం బెలిసి, తమతోపాటు విచారింపబడిన మరియొకయువకుడు నిజముండుమనిన నిజాక పేరడిగిన తెలుపక రెక్కలు పట్టి నిలువబెట్టి పోయినపుడు ప్రేలాడి వారల చాల తింటాలు పెట్టెనియు, దీనినిట్టి అధికారులయెడ భయమెటుల తగ్గిపోనదియు గ్రహింపవచ్చుననియు సుపర్యసిందిరి. పయిడిపోటి వెంకటనారాయణగారు ముచ్చగాగల ప్రముఖుల నేకులు ప్రసంగించినపిదప సుప్రసిద్ధ శ్రీరత్నంబును, అసహాయోద్యమ ప్రచారకురాయనునగు క్రింగాభాగీరథమూరాలగు భీమరము కనకమ్మగారు అనంతవాక్రవాహమున అమృతబిందువులంబిలికి సభ్యులనానంద వార్ధిని ముంచువయ్యెను. ఈయమ్మగారివాళ్ళు, సమయముచ్చిరి, భైరవస్వయ్యర్యములు, విషయగ్రహణపారిణత, గాన ప్రభాకారేలును వర్ణవాతీతములు. ఒక్కొకపద్యము కర్తరసాయనంబుగ నుపన్యాసపథ్యమున చదివినపుడెల్ల కరతాళ్యములు శ్రీమద్రహారమణగోవిందంబు మిన్నముట్టుయండెను. కొ

కిరమెక్కి, పచ్చికంద దిగి, తేలుబట్టి, ఉన్నాదము సోకినపుడు ఎటులప్రవర్తించునో, గవర్నమెంటు గుంటూరులో అట్లు ప్రవర్తించినదని ఒకచిన్న పద్యమును చదివి, అర్థము చెప్పినపుడు సభయంతయు ఆనందముద్రునున నోలలాడినది. గవర్నమెంటు పులితోలును గవ్వకొనినగాడిదచందలునన్న దనియు, గవర్నమెంటువారి న్యాయవిమర్శము అకటనికటపు రాజుకథ ననుసరించి యున్నదనియు, యారెండింటిని విపులముగ తెలుపుచు తెనాలిత లూకావాలంటియరు ఒక రుపక్యసిందిరి. టెక్నో 8 జెయిలు బాధలను తెలుపుచు గుంటూరుజిల్లా ప్రచారకు లూకకుపర్యసిందిరి. అధ్యక్షుని అంత్యవాక్యములతో 8-80 గంటలకు సభ ముగించబడినది. (స్వకీర్తినిలేఖకునినుండి.)

ఎలక్ట్రిక్ లైట్

ఈ జ్యూకోనిల్వర్ దీపము నీచుగా తయారు చేయబడినది. దీనిని వెలిగించుటకు అగ్నిపూట (Match) అవశ్యము లేదు. ఇది ఎలక్ట్రిక్ కత్తికలన వండును. డ్రైక్షను ప్రకారము చేసి దీపమునై నుండు చక్కమును త్రిప్పినయెడల, ఉత్పన్నమైన ప్రకాశముగా గుండును. చూచుటకు ఒప్పు అశ్చర్యముగా నున్నది. జేయించు సహా ఉండుకొనమ్మను. దీపము 1-1 రూ 1-8-0.

జనరల్ మెయిల్ ఆర్డర్ కంపెని,

గృహ విక్రయము

కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు నత్యనారాయణపురములో కాలువయొడ్డున నున్న లేటు దాసు శ్రీరాములు పంతులు గారి మేడయున్నా, ఘమారు దానిని చుట్టియున్న అయిదువేల చతురపుగజములుగల్గి తోటయున్నా విక్రయించబడును. కావలసినవారు -

- (1) ఏలూరులో స్థిడరు [251] దాసు గోవిందరావుగారికిగాని,
- (2) బెజవాడలో దాసు కేశవరావుగారికి గాని, వ్రాసి తబ్బిల్లు తెలుసుకొనవచ్చును.

ఆయుర్వేద వంచరత్నములు

- 1. చిరట ఆనవ: సర్వజ్వరముల తప్పక బరిహారు దివ్య మధము. సీసారు 2. రు 1-4-0.
 - 2. మధుమూత్ర భంజని: మధుమేహము, బహుమూత్రము, కుక్షనవ్మము, కుమమగోగముల నిర్మూలము చేయు సులలిని సుధ తులం రు 15.
 - 3. సిద్ధ మకరధ్వజ: అకాల జరాప మృత్యుభయముల తొలగించు అమృతకల్పము 15 పౌ. రు 4.
 - 4. శంకరతైల: కుష్టు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలము చేయు అనలామ్రము రు 1
 - 5. మంత్ర కవచము: మహా ఋషిప్రొక్త గర్భాస్థితాక్షా మంత్రోపధరసాయనిక ప్రక్రియ, తానేజు 8 అంజా.
- ఈ కటలాగు ఉచితము. చూచితిరవతెను. ఆయుర్వేదరత్న వి. కేశవనారాయణ, (182) మేనేజింగ్ ప్రాద్రముటరు. మెస్సరు, బి. యన్. రావు బ్రదర్సు వారి ఆయుర్వేదాపధాలయము, బరంపురం.

తపాల బంట్ల తులన

చెన్నపురి రాజధాని తపాల బంట్ల తులన మహాసభ
రెండవ సమావేశము చెన్నపురి సౌందర్య మహాసభలో ఏక తేది
సాయంకాలము 7½ గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. రా. బి.
టి. రంగాచారి డి. బి. గల్లా గురుస్వామిశ్రేణి, యస్. సత్య
మూర్తి, వి. యల్. శాస్త్రి, ఎ. కుమారస్వామి శ్రేణిగారు
మరికొందరు ప్రముఖులు సభకు వచ్చియుండిరి. సభాసంఘపు
కార్యదర్శి యగు వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు స్వాగతోప
న్యాసమును చేసిరి. పిమ్మట మహాసభ అధ్యక్షులగు శాస్త్ర
బహదరు టి. రంగాచారిగారు అరమమును ఉపన్యసించిరి. తపాల
బంట్ల తులన స్వల్ప జీతమును పొందువా రైనను
అధికముగా బాధ్యతగల వారనియు, వీరు
విశ్వాసముతో పనిచేయుచున్నారని ఉన్నతోద్యోగులు అంగీ
కరించుచున్నారనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యీబంట్ల
తుల కష్టములను గమనించి యోగ్యతలను బట్టి జీతముల
నిర్ణయించి ఇతర ఇబ్బందులను తొలగించుట ఆవసరమని అధ్య
క్షులు చెప్పిరి. పోస్టులు డి పార్టు మెంట్లు
నందు ఆదాయము కష్టమై యున్నందున అధికముగ
మెరిగి పోవుట చేతను ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమున సంపూర్ణ
సానుభూతియున్నను, ఏమియు చేయలేకున్నారను విషయ
మును సభ్యులు గమనించకలయునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి. క్యయ
నిర్ణయ సంఘమువారి సలహావల్లను సైనికశాఖ ఖర్చులను
తగ్గించుటచేతను యీ సమస్య కొంత వరకు పరిష్కారము
కాగలదనియు కొంతకాలము ఓపికతో యుండవలయుననియు,
అధ్యక్షులు చెప్పి తమ ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

రెండవ దినచర్య

సభ తిరుగ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు
సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షులగు రంగాచారిగారు రాసంధ్య
యస్. సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈ క్రింది తీర్మా
నములు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

(1) పోస్టుమాస్టరు జెనరలు గారికి తెలిపిన యీ క్రింది
ఇబ్బందులను అంత మొందింపవలయునని సభవారు అధికారులను
కోరుచున్నారు. బెడ్ రూమ్స్ పద్ధతి రద్దు
పగు పకలెను. తపాల బంట్ల తులకు
40 మొదలు 70 రూప్యములవరకు జీతములుండవలెను. ఇతర
తపాలాపనివారికి 20 మొదలు 55 రూప్యములవరకు జీతము
లుండవలెను నిర్ణయించవలెను. జీతములలో నాలుగవవంతు ఇంటి
అలవెన్సుక్రింద ఇవ్వవలయును. సీనియారిటీ అనుసరించి పని
రూప్యములు దృఢీకరింపవలెను. ఇవ్వవలెను. పోస్టుమెన్లకు
కుండు పింఛను లీవునామగ్నము పోస్టుల మనియెల్లకు కూడ
యుండవలెను.

(2) తపాలాబంట్లలో యీమహాసభ సంఘపు సభ్యుల
ఎడ అధికారులు జరుగుచున్న దౌర్జన్యమునకు సభవారు చింతి
ల్లుచున్నారు.

(3) తపాల బంట్ల తుల ఇబ్బందుల తొలగించుటకై
ఒక విచారణ సంఘమును నియమించవలెను. అందు సగమువంతు
సభ్యులు తపాలబంట్ల తుల నుండినగాని వ్యాయము కలుగ
దని సభవారు తలచుచున్నారు.

(4) వి. యల్. శాస్త్రి, వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం యస్.
కనకరత్నంగారు స్థానిక సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి

(5) యావద్భారత తపాల బంట్ల తుల మహాసభ జరు
పుటకై తగుయేర్పాటులు చేయవలయునని, సభవారు కార్యనిర్వా
హక సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

(6) పోస్టుమాస్టరు జెనరలుగారిని సందర్శించి వారికి
బంట్ల తుల కష్టములను తెలియ చెప్పుటకు రాయబారులను
నియమించుటకు తీర్మానింపబడెను.

రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసెను.

ఎవరెప్పుడు పర్యవేక్షణ కర్తమువారందరూ, ముగ్గురు
తప్ప, దారిలింగుకుజేరిరి. కర్నూలు బ్రాహ్మణుగారు ఇండియాలో
అనేక ప్రదేశములనుజూచి ఆక్స్ బరులో రోయల్ భూగోళ
శాస్త్ర సంఘమువారి ఎదుట తమ పరిశోధననుగూర్చి యుపన్య
సించెదరు. ఎవరెప్పుడు శిఖరము ముందు చేరుదుమను నమ్మకమును
బ్రాహ్మణుగారు గల్గియున్నారు. మరల ఆరోహణమునకు బోవు
విషయమును ఈసంఘమువారు నిర్ణయించవలెను. వీరితోబోయి
న కూలీలుగూడ చాలవరకు మరల స్థితియందే తిరిగివచ్చిరి. పర్య
వేక్షణమున చనిపోయినవారి కుటుంబములకు ఏర్పాటులు
జేయబడినవి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

అసహాయోద్యమము

శ్రీశ్రీశేషులైన బాలగంగాధరతిలక్, రమాలు మున్నగు
నాయకుల ఆత్మలను కలవరపెట్టు అసహాయోద్యమ
ము సంభవించితి. ఈ ఉద్యమము అచరణానుశాస్త్రము కాదా?
అహింసా శ్రేయముకాదా? ఉద్యమతత్వమును చక్కగగ్రహిం
చనివారిట్లు చెప్పుచుందురు. స్వలాభముకొరకొ స్వగౌరవము
కొరకొ ఇట్లు లేని లోపముల నెత్తి చూపుచుందురు. దౌర్జన్య
రహితముతో కూడికొనియున్న యీ అసహాయోద్యమము కేవ
లము రాజకీయస్వాతంత్ర్యము పొందుటకై ప్రారంభింపబడలేదు.
ప్రపంచమునందు దౌర్జన్యము దౌష్ట్యము అధికముగు చుండుటచే
అద్దానీ ప్రతిఘటించుటయే యీఉద్యమోద్యమని ఎల్లరు అంగీ
కరించవలెను. ప్రయత్నించుట కొంతయైనను విజయము గాంచిన
ప్రపంచమున కంతయు లాభము గలదును. ఉత్తమ ధర్మముల
వాచరణాదుండుట యగును. అట్లుగాక దౌర్జన్యమున కెడ
మిచ్చిన మన ఉద్దేశములు ఫలింపవు. ధర్మరహితమగు రాజకీయ
సాంఘిక జీవితము గడపినవారీ నూత్యమును గ్రహింపవలరు.
ప్రపంచమంతయు వినుగుజెంది నూతన జీవితవిధానమున కెదురు
చూచుచున్నది. భారతదేశమునందలి ప్రజాభిమతమున మనకు
మార్గము తొలవరకు కన్పట్టుచున్నది. అసహాయవాదులకు
స్వరాజ్య మనిన కేలము రాజకీయ స్వరాజ్యముకాదు. అట్లయిన
ఉద్యమమునందలి గాంధీశ్రమే నశించును. ఒక చెంపపై
కొట్టిన మరొక చెంపకు చెంపమాపవలయు నను
నూత్రమును లోకానుభవముగల తిలక్ గారు దౌర్జన్యసాహసవంతు
లగు రమాలుగారు ఆమోదించియుండరని కొందరు చెప్పు
చున్నారు. వీరే ఇప్పుడు బ్రతికి యున్న కాలానుగుణముగ ప్రతి
ర్నించుట యుండవలెనని నమ్ముచున్నాము. (సర్వేంటు)

పోలీసువారు - పంచాయతీకోర్టులు

ఇటీవల మైసూరుకు జడ్జి ఒక కేసు విచారించి పోలీసు
వారి నేరారోపణమును ఖండించి, నిందితుని విడుదల చేసిరి. పం
చాయతీకోర్టు సభ్యులుగనుండుటయే వీరొనర్చిన నేరము. తీర్పు
లో జడ్జిగారు చెప్పిరి: "పంచాయతీకోర్టులు స్థాపించుటయే
తప్పని పోలీసుఅధికారి అభిప్రాయమైనది. ఈమధ్యమధ్యమో
నిందితుడు వోషి యని తీర్మానించుటకు తగు విధముక సాక్ష్య
మును తయారుచేసెను." ఒక పర్యాయము కలకత్తా హైకోర్టు జడ్జి
ఇట్టి దుర్భిమానమునే ప్రకటించెను. నీవుసహాయవాది యైనవో
యీ కేసును వ్యాజ్యస్థానమునందుంచక, పంచాయతీ కోర్టుల కేల
పోలీసుని కోపముతో వ్యాజ్యమూర్తి యొకరిని ప్రక్షింబియించు
డెను. ఈపోలీసు యుద్ధాగ్ని తిరకన్న పెద్ద యుద్ధాగ్ని ప్రవర్తన
మును అదర్శముగ నుంచుకొనెను. (సర్వేంటు)

శాసనోల్లంఘన విచారణసంఘము

శాసనోల్లంఘన విచారణ సంఘమువారి పర్యటన
సందర్భమున ప్రజలు ప్రకటించిన ఉత్సాహము దేశభక్తి, అసహా
యోద్యమము నిజముగ అంత మొంది యుండిన అధికారులలో ఇట్టి
సంచలనము కలుగునా? మనప్రతి పక్షులు ఇట్టి తీర్మానములను
ఒక గడఁగియుండరు. నిజముగ నాశము గాంచిన ఉద్యమము
వైమరము కోపగించుకొనము. సంతాపము చెందము. ప్రస్తుతము
కెయిజరు చక్రవర్తిని గురించిగాని వారుప్రభుత్వము గురించిగాని
గమనించువా రున్నారు. అసహాయోద్యమముకూడ వీరివలెనే
భగ్నమై యుండినవో అధికారుల యందును వార్తాపత్రికాధి
పతులయందును నాయకుల యందును ఇట్టి సంచలనమేల కలిగి
నదో తెలియకున్నది. వీరు వింతపురుషులు. నిజమును తెలిసికొని
కూడ గ్రుడ్డివారివలె నటించుచుందురు. నిజమును కప్పిపుచ్చి
అసత్యమును వెల్లుబుడుచుచు నేర్పులైనవారే నిజముగు
రాజకీయ ప్రవీణులు (జన్మభూమి)

అసహాయోద్యమమువల్లను. ప్రభుత్వ నిరోధమువల్లను
బాన్దోలీ తీర్మానములవల్లను దేశమునందెట్టి మార్పుకలిగినదో
యీ విచారణ సంఘము వారు పరిశీలించెదరు. ఉద్యమ ఫలిత
ములను గురించి మనము చింతింపవలసరము లేదు. ఈ ఉద్యమ
మూలమున దేశమునందలిరాజకీయజీవితము పరిశుభ్రపరచబడినది.
జాతీయ అదర్శములు మారినవి రాజకీయ జీవిత
మునందెట్టి దోషము లేదనిగాని నాయకులందరు ఉత్సాహ
కీలకరని గాని చెప్పవలయు. సత్యప్రవర్తనము శ్రేయమని పరిగ
ణింపబడుచున్నది. పౌరులు అహింసను ప్రేమించుచున్నారు,
కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము దౌర్జన్యము నవేషించువారు
కొందరుండిరి. ప్రస్తుతము ప్రజల భావములు సంపూర్ణముగ మారి
నవి. ఇదియే ఒక గొప్ప విజయము. ఈ విజయము నుసావిత
మొనర్చు ప్రయత్నించవలెను. నిరోధమువల్ల అహింసయును
ప్రజలకు గలిగిన విశ్వాసము కొంతవరకు తగ్గింది. బాన్దోలీ ఢిల్లీ
తీర్మానములవల్ల కొందరి ఉత్సాహము తగ్గియుండవచ్చును.
కాని అహింస శ్రేయమని సిద్ధాంతమొనర్చబడెను. ఈ విచారణ
సంఘమువారి పర్యటనమువల్ల ప్రజల ఆత్మవిశ్వాసము అధిక
మైనది. కలకత్తా యందు సమావేశము కానున్న కాలగ్రగుసం

ఘమువారు దేశీయులకు నూతన మార్గమును జూపెదరనియు,
నాకీం పండిట్, డాక్టరుగార్ల నాయకత్వము క్రింద దేశీయు లీ
నూతన అదర్శములను సంపూర్ణముగ గ్రహించి తదనుగుణ్య
ముగ ప్రవర్తించెదరనియు నమ్ముచున్నాము. (జన్మభూమి)

గరిమెల్ల సత్యనారాయణ

ఒక గొప్పగాజకీయ నేరము ఎట్టిపట్టుతోపములేక చెన్న
పురినందలివల విచారింపబడెను. యువకులును గొప్ప ప్రతిభాత్మ
గము కలిగినవారును అగు యీశ్వరకుడు 'స్వరాజ్యగీతము'లను
పుస్తకమును ప్రకటించెను. వీరినై 124వ శ్రేణి అనుసరించి అభి
యోగము లేబడునని ఎల్లరు తలచుచుండిరి. కేసు లేబడెను. విచా
రణజరిగెను. నిందితుడు వాక్యాలము చదువకూడదని మాజిస్ట్రేటు
ఉత్తరువుసాగెను. నిందితుని హక్కులను గమనించుట వ్యాయ
స్థానముల సాంప్రదాయమని మేము తలచుచుంటిమి. అసహాయ
వాదులు వ్యాజ్యస్థానముల సంగీకరించుట లేదుకదా అని చెప్ప
వచ్చును. ఇచ్చట నిందితుడు తాను దోషియని అంగీకరించెను.
సాక్ష్యము లేదు గదా ఇంక వాక్యాలమును చదువుటకు కూడ
మాజిస్ట్రేటు అంగీకరించలేదు. పట్టుద్రుడగు యీశ్వరకుడు
మాజిస్ట్రేటు చెందునందర్శనములు కఠినకీర్తివిధించెను. ఈమోర
శిక్షను ఆంధ్రదేశమెట్లు ఆడరించును! పసిబాటరకు, ప్రచారకులకు
కడపభిక్షువులకు కూడ సత్యనారాయణగారి గీతములు కంఠపాఠ
ముగవచ్చును. వీధులలో భిక్షుగాండ్లు, గృహములలో బాలికలు
పొలములలో పశువు కాపరులు ఉత్సాహముతో ఈ పాటలనే
పాడుచున్నారు. (జన్మభూమి).

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 8-వ తేది మంగళవారం.

(1) ధాన్యములు

దనియాలు XX బాదవ 14½ XX 16		
విశ్వము బస్తా		
కుసుమ లెనాలి ,, ప 45—	18-8-0	14-0-0
నెల్లూరి ,, డిటా	16-8-0	17-0-0
డిల్లీ ,, డిటా	15-8-0	16-0-0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి		10 8-0
నవ్వలు ,,	26-8-0	27-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా	195 ర. 1-కి రు 11 మెం	15-0-0
నెనగలు ,, డిటా		14-8-0 17-0-0
పెసలు ,, 164 ర.		11-4-0
మినములు ,, డిటా 195		15-8-0 17-0-0
ఉలము ,, డిటా 164		10-8-0 11-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి	రు 180-0-0	
నెయ్యి మ 1-కి	రు 18-0-0 మె 22-0-0	
కొండాపురం నేరునెనగపప్పు బా 1 కి		64-0-0
యికర్పదేశము		రు 57-0-0
నేరునెనగనూనె గానగ బా 1 కి రు 180 మిననూనె 125		
అముదము నూనె బా 1 కి		రు 180-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనపు బా 1-కి	రు 110-0-0	
కూరపనపు ,,	రు 90-0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరి) XX 28 మె. XX 32		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి 50, 55		
కాళహస్తీ పాయకట్టు మణుగు		రు 70, 75
తెల్లము బా 1-కి		XX 17
పాతవి చింతపండు XX 11 XX 12 కొత్తవి XX 17, 19		

(5) ఇనుము

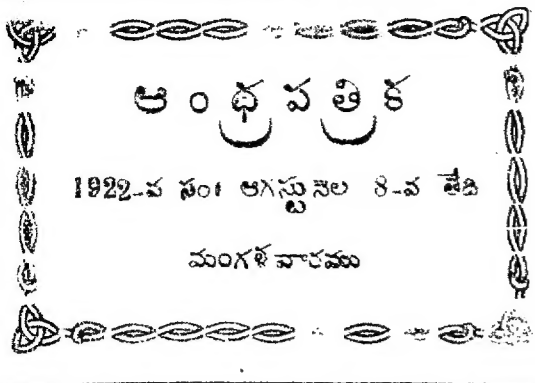
పట్టాలు రఖం బా 1 కి	రు 35, 36-0-0	
చదరం	రు 37-0-0	
రవుండు	రు 36-0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు 92-0-0	
బంగారము, తులము 1-కి	రు 26-8-0	
సవరను 1-కి	రు 17-1-0	
ఇత్తడి బా 1కి	రు 380-0-9	
రాగి డిటా	రు 360-0-0	
అస్కా చెక్కర వెం. 1-కి—	రు 44-12-0 45-0-0	

(7) రంగులు

సింహంమార్కు 20 డిగ్రీలు అందరు పిపా	108	
డిటా 16 డిటా	87-0-0	
తోట్టి క్రిష్ణుడు 20	105-0-00	

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

నిరంకుశాదర్శము

ప్రధానమంత్రి పౌరసేవోద్యోగముల విషయము చేసిన ప్రసంగము నంతయు రాయటము తంతి వ్యాసా తెలియజేసెను. ఈ ప్రయాసవలనను భారతీయులకుగాని పౌరసేవోద్యోగులకుగాని ప్రయోజనము గలుగదు. మంత్రి ప్రసంగము భారతహృదయమునందు నిరాశను బుట్టించుచు నిరంకుశవిజయమును ధ్రువపరచుచున్నది. తన పదవికి సంయుక్త పక్షముమీద నాధారపడియున్న లాయడుజార్జి గారు ధర్మమును వదలి స్వపక్షిలాంశమునే ప్రధానముగా జూచుచున్న విధమును లాయడు జార్జి గారి చర్యలు విశేషముచేయుచున్నవి. కుడిభుజముగ నిలువబడిన మోంటేగుగారిని నిరంకుశ ఘోషకు బలిగొట్టెను. పిలు వింటుంటున్న ప్రభువుల నిర్బంధముల కామోద మొసగెను. ఓడ్యయరు ఘోష నుద్ధరించెను. మోంటేగు సుస్మరణముల విషయమునను పౌరసేవోద్యోగుల విషయమునను భావికర్తవ్యము విషయమునను దెలిపిన యభిప్రాయములు ఆంగ్లో-హిందవప్రతికలకు సములము సంతాపమునుగలుగ జేసినవి. బొంబయి టైముస్ ప్రతికయును ఏడ్యుకేటు డెయిలీనికొచ్చెను ప్రతికలును మంత్రిసంభాషణమును అవ్యక్త ప్రసంగమని వర్ణించినవి. ప్రసంగమంతయును లాయడుజార్జి గారికి సహజమైన సమయాధానస్వభావమును విశేషము చేయుచున్నది. విశాలహృదయమునుగాని ధర్మపరిజ్ఞానమునుగాని లోకానుభవమునుగాని విశేషముచేయుట లేదు. సంగ్రామసమయమునందు తేసిన ప్రతిష్ఠలను నిర్లక్ష్యము చేసినను మోంటేగు ఫర్మసంస్మరణముల మూలధర్మమునే నిర్లక్ష్యము చేసెను. ఈ నిర్లక్ష్యభావమే భారతదేశదైన్యస్థితికి నిరంకుశ ప్రభువులైన పౌరసేవోద్యోగులే మూలకారకు లని రాజకీయపరిస్థితులు విశేషముచేయుచున్నవి.

పౌరసేవోద్యోగులు

ముప్పదికొల్ల ప్రజలను 1200 పౌరసేవోద్యోగులు సాలించుచున్న విధము లాయడు జార్జి గారికి పరమాశ్చర్యమును గలుగ జేయుచున్నదట! "ఈయ ద్యోగులమాలయెరిజ్జ, వాక్యమెశాసనము. ప్రజలు మీరుచేసేది నిర్ణయములను తీర్మానములను పరమ నిశ్చాసముతో స్వీకరించుట మనజాతికి గర్వము నకు గారణంబుగనున్నది..... మీరు మన సుస్థిర సంరక్షణమునకర్హులు. పౌరసేవోద్యోగులు పరిపాలనమునకు మూలాధారములు. వారు స్థిరముగ నచట నుండవలయును. పౌరసేవోద్యోగులను తగ్గించుటకు వీలులేదని మనము గట్టిగా జాటునపుడు వారి క్షేమమున కవసరమైన సకలసౌకర్యములను మన మేర్పాటు చేయుట యవసరము..... ఈ విషయమును విచారించుట కేర్పడిన యవసంఘనిర్ణయముల ననుసరించి మన మేర్పాటులను జేయవలయును." అని మంత్రి తెలిపిన భావములు సందేహ నివారణమును జేయుచున్నవి. పౌరసేవోద్యోగుల ప్రతిభ దూరమునందున్న మంత్రికివలె ననుభవిం

చుచున్న ప్రజలకును దెలిసియున్నది. సర్ ఓడ్యయరు ప్రతాపమే గదా పంజాబు నుద్ధరించినది! వర్షనుగారి ప్రజ్ఞయేగదా గుంటూరును గాపాడినది! దేశ మంతయును నిట్టి మండలాధికారులతో నిండి యున్నపుడు ప్రజలకు కొరత యేమియును లేదు. ఈ యధికారుల నిరంకుశ కార్యములు నిరభ్యంతరముగ తుపాకుల పోషణముతో శాసనములగుచున్నవి. రూఢురూఢుగారి గుంటూరు ప్రవర్తనము ప్రజల విశ్వాసమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. దేశమునందంతటను నిట్టి నిరంకుశ కార్యములు నిత్యమును జరుగుచున్నవి. ఈ కార్యములకు స్వాతంత్ర్యప్రియులైన బ్రిటిషు ప్రజ లానందింపవలయునో విచారంపవలయునో మంత్రికి గోచరము గాకపోయినను ధర్మపరులైన కర్నలు వెజువుడు ప్రభృతులకు గోచరమగు చున్నది. పౌరసేవోద్యోగములు స్థిర మైనపుడు దేశపాలనము వీరి యధీనమునం దున్నపుడు బాధ్యతాయుతా పరిపాలనము స్వప్రతుల్యమగును. స్వపరిపాలనము సాధ్యమగుటకు ప్రధానోద్యోగములు భారతీయులవశే చూట యవసరము. ఉద్యోగము లన్నియును పౌరసేవోద్యోగుల వశమునం దుండవలసినపుడు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను బ్రస్తుతించుట యన్యాయము. ఇపు డిచ్చిన కొన్ని యుద్యోగములకే జాయింట్ హిక్కు ఓడ్యయరుగార్లు పనులన్నియును భారతీయులవశే మగుచున్నట్లులు దిగులొందునపుడు స్వపరిపాలన మెన్నియుగములకు సాధ్యమో మితవాద ప్రముఖులు నిర్ణయింపవలసియుండురు. పౌరసేవోద్యోగులు మనకు చిరకాలము గురువులుగ నుండవలయును. వారి గురుత్వము లేనపుడు దేశ మరాజక మయమగును. వీరు దేశము నరాజకమునుండి రక్షించిరి. వీరిరక్షణము పోయినపుడు దేశము తిరిగి అరాజకమయ మగును. ఏవిధమునను జూచినను పౌరసేవోద్యోగులను తగ్గించుటకు వీలు లేనపుడు స్వపరిపాలనమును సాధ్యముగాదు. ఈయభ్యంతరములన్నియును ఓడ్యయరువర్గము తెలుపుచున్న యభ్యంతరములే. కర్నలు వెజువుడుగారు తెలిపినట్లులు 1917 సంవత్సరమునం దాగస్టునందు చేసిన స్వపరిపాలన ప్రతిష్ఠ కిప్పుడు మంత్రి వ్యక్తముచేసిన నిర్ణయము కేవలమువిరుద్ధముగ నున్నను సమయాధాకుడైన మంత్రికి విమర్శాభిప్రాయములు ప్రతిబంధకములు గావు. మహానుభావులైన పౌరసేవోద్యోగుల నిరంకుశాధికారమును ప్రతిభను వేతనోపవేతనాదులను సంఖ్యను తగ్గించుట పార్లమెంటుమతమును మంత్రివర్గమతమును నిరంకుశాధికారవర్గమతమును గానపుడు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యాధికారస్థిరత్వమును ముఖ్యపరమైపరిపాలనవిధాన మిప్పటివలెనే సాగుచుండును.

పరిపాలనవిధానము

భారతదేశోద్ధరణమునకై స్వదేశమును వదలి పరదేశవాసమును స్వీకరించిన వీరి సేవాపరాయణత్వము సంస్తవనీయమే. వారులేని పరిపాలనము భారతప్రయోజనము లేదు లున్నను బ్రిటిషు ప్రయోజనములకు నిరుపయోగమగును. బ్రిటిషు పౌరసేవోద్యోగులు లేనపుడు బ్రిటిషువర్తకులు, బ్రిటిషుపాపిషునరీలు, బ్రిటిషులాభములు సంరక్షణములేక కృశించును. పౌరసేవోద్యోగులు వారి పనులకై రాకపోయినను గ్రేటుబ్రిటను స్వప్రయోజనములకే రావలసియుండురు. ఈ ప్రయోజనములు లేనపుడు లాయడు జార్జి గారు తెలిపిన ధర్మచింతన మేములకు బోవునె కాలము తెలుపగలదు. బ్రిటిషుపరిపాలన విధానము శాంతిని గలుగజేసినదని యంగీకరించినను

భారతజాతిని జీవచ్ఛవముచేసినది. మోంటేగుగారు వర్ణించిన జడత్వము దేశహృదయము నావహించినది. దేశాదాయమునందు రెండువంతులు నైస్యమునకు పౌరసేవోద్యోగులకును నవసరమయి ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తపన్ను అవసరమగుచున్నపుడు భారతదేశమున కేముగమునందైనను విమోచనముగలుగునని యూహించుట వెట్టితనము. పౌరసేవోద్యోగుని దృష్టియంతయును నెన్ని వేలరూప్యముల తీతమును పుచ్చుకొనుచున్నను స్వదేశమునందుండు నుగాని భారతభూమిమీద నుండెను. ఈయద్యోగులజీతములను నుపవేతనములను నృద్ధిచేసినకొలది యును ప్రజలభారము హెచ్చుటయును దాస్యపాశము స్థిరపడుటయును సంభవించుచుండును గాని స్వపరిపాలనము మాత్రము సమీపించదు. ఈభావమును లాయడుజార్జిగారు స్పష్టముగా దెలిపి సంతయనివారణమును జేసినందులకువందనీయులు. "బ్రిటిషుప్రభుత్వపు సంరక్షకత్వమును కాలాంతరమునందు వదలుకొనుటకై భారతీయుల సహకారమును మనము కోరుట లేదు. సంరక్షణనిర్వహణమునందు సహాయమును జేయుటకుమాత్రమే మనము వారిని గోరుచున్నాము. మనపూర్వవలనను మనకు సంక్రమించిన సంరక్షణ భారమును సంరక్షణబాధ్యతనుతరతరములుగ మనసంతతులకు సంక్రమింపజేయుదుమనిన సమ్మతమున్నను. మనసంరక్షణభార మంతరింపజేయుట సంకల్పము గాదు" అని మంత్రిగారు వారిసంభాషణమునందు దెలిపిరి. భారతీయులు వారి జన్మభూమియందు పరదేశీయులును నిరంకుశ ప్రభువులునునైన బ్రిటిషుపౌరసేవోద్యోగులకు సహాయమును జేయుటకై రాజ్యాంగసంస్కరణము లేర్పడినవిగాని భారతీయులకు స్వపరిపాలనమునకేర్పడిలేదని ఈసత్యము సుగవివారికి విష్పి చెప్పుచున్నానని ప్రధానమంత్రి స్వయముగదెలియజేసెను. ఈవిషయమై సహకారవాదుల కేమిభ్రమ యున్నను అసహాయవాదుల కేమియును భ్రమ లేదని వారికార్యవిధానము ప్రసంగములు విశేషము చేయుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు పరిపాలన విధానము మారనంతవరకు బ్రిటిషుప్రభుత్వధర్మము మారనంతవరకును సహకార మసంభవ మని నిర్ణయముగ దెలిపి రాజద్రోహమునకు దండనము ననుభవించుచున్నాడు. లాయడుజార్జి గారంతకును పెద్దనున్నచుట్టుచున్నాడు. పౌరసేవోద్యోగములనుగాని వారి యధికారములనుగాని వారి భాగ్యభోగములనుగాని తగ్గించుటకు వీలు లేదనియునువారికోరికని సేవకవృత్తినిజేయుటయే భారతీయులకుతరణోపాయమనియును ఈ సేవకపరీక్షయందు కృతార్థులైనపుడు భావి భారతస్థితి విచారంపబడుననియును లాయడుజార్జి గారు స్పష్టముగా జెప్పినపుడు మితవాదసోదరుల భ్రమయును బ్రహ్మజేతరనాయకుల యాశయును హామీయురూపుక్షమువారి యాశయు ములును నిరర్థకము లని విశేషమగుచున్నది. భారతీయులు సహకారభావమును జూపనపు డీ సేవకావకాశములు గూడ బోవునని లాయడుజార్జిగారు ధ్వనింపజేయుచున్నాడు. ఇప్పుడు భారతీయులకు వారి కర్తవ్యమును నిర్ణయించుట సుకరముగ నున్నది. సేవకవృత్తిని స్థిరతరము చేయుచున్న పరిపాలనమునకు సహకారము సాధ్యమో స్వపరిపాలనస్థితికి సాధనమైన అసహాయధర్మము సాధ్యమో అన్ని మతములవారును బాగుగ యోచింపవలసిన సమయము సంతప్రాప్తమైనది. మాయమర్మములను విడిచి ప్రధానమంత్రి బ్రిటిషు నిరీక్షణమును భారతీయుల భావికర్తవ్యమును విశేషము చేసెను. గాంధీ మహాత్ముడును మాయ

మర్మమును విడిచి భారతీయుల భావితవ్యమును నిర్ణయించెను. స్వప్రయోజనములను బోధించిన మంత్ర నిరంకుశవర్గప్రశంసలకు బాత్రుడై మంత్ర పదవి నధిష్ఠించు చున్నాడు! పరమార్థమును బోధించిన గాంధీ మహాత్ముడు నిరంకుశవర్గ ధిక్కారములకు బాత్రుడై చెఱసాలవాసము ననుభవించుచున్నను ప్రజాసత్కారములకు బాత్రుడగుచున్నాడు. ఈ సందర్భములం దాత్మగౌరవము గల భారతీయులందరును నిరంతరపారతంత్ర్యమును శ్రవణించుట కేర్పడిన పరిపాలన విధానముతో గలసి పని జేయుట యధర్మమని ఏకగ్రీవముగ జెప్పుకలరు. అధర్మముతో గలసి పనిజేయుట మానవప్రకృతికి విరుద్ధమైనస్థితయై యున్నది.

అసహాయోద్యమము
 లాయడు జార్జి గారసహాయోద్యమము క్షీణించినదని యానందించెను. రాజకీయపరిస్థితులందు శాంతిని బ్రతిష్ఠించి దేశభ్యుదయమున కార్జునమర్మమును జేసిన గాంధీమహాత్ము నామ స్మరణము నైనను లాయడు జార్జి గారు చేసియుండలేదు. సహకారు లిప్పుటివలెనే సేవకులై వర్తమానవిధానమును సంతోషించిన, మంత్రానికిని వారి యనుచరులకుచుసంతృప్తిగలుగును. అసహాయోద్యమావలంబరులు రాజ్యాంగవిధానమునందుప్రతిష్ఠంభనమునుగలుగ జేసి వర్తమానరాజ్యాంగవిధానమును తారుమారుచేయుటకు భారతీయులు ప్రయత్నించి నపుడే మహాకష్టము నాపుటకు గట్టిప్రయత్నములను జేయవలయునని మంత్ర తెలియజేసెను. వర్తమానరాజ్యాంగవిధానమునందును కేవలము సేవకమార్గము నవలంబించి బ్రిటిషు సంతోషమును హర్షించెడివారికి మార్గము గలదు గాని యనుకూలాసహాయోద్యమ మార్గము నవలంబింపదలచిన మహారాష్ట్రవర్గమునకును మార్గము లేదు. "ఏడియెటులున్నను ఏవరేమి చేసినను గ్రేటు బ్రిటను తనభారతదేశప్రభుత్వబాధ్యతను మాత్రమేసందర్భములందును విడువజాలదని స్పష్టమగుచున్నది." అని లాయడు జార్జిగారు దృఢముగ జెప్పిన భావము భారతీయుల కర్తవ్యమును నిర్ణయించుచున్నది. లాయడు జార్జిగారిభావములు భారతీయులకు చిరకాలపరిచితములుగాని నూతనములు గావు. రాజ్యాధికారుల కభ్యాసమైన విద్యనే లాయడుజార్జి గారు తిరిగి చెప్పుచున్నారు. లాయడు జార్జి గారి ప్రసంగముతో నిరంకుశాధికారవిజయము నిశ్చయమైనది. ప్రతిజ్ఞలను జేయుటయును భంగముజేయుటయును బ్రిటిషురాజనీతికి పరిపాటియైన ధర్మముగ నున్నది. సహజపరిజ్ఞానము గల ముప్పదికోట్ల భారతీయులకు ప్రజాస్వామ్య సంస్కారము నెరుగని 1200 సోదరసోద్యోగులు శాశ్వతగురువులుగాజాలరు. ఈగురువులమూలముననే దేశోద్ధరణము గావలసియున్నది. ఎంతకాలమున కైననుగురువులుగురువులుగనుశిష్యులుశిష్యులుగను నుండవలయును. ఈ గురువులైనను విత్తాపహరణమున కేర్పడిన గురువులు గాని చిత్తాపహరణమున కేర్పడిన గురువులు గారు. ఇట్టిగురువులు లోకమునందెచ్చటను పూజ్యతను గడింపజాలరు. ఓడ్డయరులును డయరులును లాయడుజార్జిలును నెన్ని నిర్బంధములను గల్పించినను మాయోపాయములను బన్నినను గర్జనములను జేసినను ప్రజాశక్తియును ధర్మమును విజయమును బడయగల విధమును సహాయోద్యమ ప్రభావము విశదముచేయుచున్నది. అధర్మమును గొలిచి యాత్మనాశనమునకు మూలమైన భాగ్యభాగములను గొలువగల కుటీంభరులై యందరును నుండజాలరు. భారతప్రయోజనములకు ప్రతిబంధక

ములై నపారసోద్యోగులప్రతిభతోగానిప్రయోజనములతోగాని భారతీయులకుసంబంధములేదు. లాయడు జార్జి గారు తెలిపిన బ్రిటిషుప్రభుత్వ స్వభావమును గ్రహించినవారై నైనను దేశోద్ధరణమునకు బ్రిటిషుపార్లమెంటు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నిరుపయోగము లనియును స్వయంసహాయమూలమైన యసహాయోద్యమమే శరణ్యమనియును గనుగొని భారతీయు లేకాభిప్రాయముతో గాంధీమహాత్ముని యుపదేశముల ననుష్ఠించుచు తని నమ్ముచున్నాము.

తురుష్కసమస్య

లాయడుజార్జి గారి గ్రీనుఫీల్డ్ పాత్రమును పార్లమెంటునందు జేసిన ప్రసంగము విశదముచేయుచున్నది. గ్రీనుదేశము మిత్రమండలియుపదేశములను నిరాకరించి కాన్స్టాంటినోపిలు నాక్రమించుటకు దలపెట్టినది. తటస్థప్రదేశమును సత్రిక్రమించి యుద్ధప్రస్థానమును జేయుటకు దలపెట్టినది. స్పెర్మాప్రదేశమునకు స్వపరిపాలనమును బ్రకటించినది. మంత్ర గారాజమువలన గ్రీకులు యధేచ్ఛగ నడుచుకొనుటకు బూనుకొనుచున్నారు. అసియామైనందు సంతృప్తిములై న దురంతముల విషయమై భేదాభిప్రాయములుగలవు. ఇటీవలనే ఒకయంగ్ల సంఘము గ్రీకులై యధికమైన దురంతములను జేసి రనియును తురుష్కులు కేవలముప్రతీకారమునకే కొన్నిదురంతములను జేసిరనియును ప్రకటించియుండిరి. సమీపప్రాచ్యదేశముల పరిస్థితులను విచారించుటకు మిత్రమండలిప్రతినిధులుగూడ నున్నారు. పరిస్థితులన్నియును నిటులుండగను లాయడు జార్జిగారు తురుష్క దురంతముల మెకదాని వెంట నొకదానిని పూసలు గ్రుచ్చినటులు తెలిపి తుర్కీని నిందించుట యనుచితముగనున్నది. నూరేడ్లనుండియును తురుష్కులను యూరపు నుండి వెడలగొట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచునే యున్నవి. ఆ ప్రయత్నములం దాంగ్లేయులు వహించిన భారము లోకమునకును తురుష్కులకును తెలిసియున్నది. ఆంగ్లేయులు తుర్కీరక్షణమును స్వప్రయోజనములకు జేసియును నిపుడుపకారమును జేసినటులు ప్రగల్భములను గొట్టుట ప్రయోజనకరము గాదు. ప్రపంచశాంతికి బాటుపడవలసిన లాయడుజార్జి గారు దురంతములకు బూనిన గ్రీకులను మందలించుటకు బదులు తురుష్కులను ధిక్కరించుట రాజనీతికిని శాంతికిని ప్రయోజనకరము గాదు. సంగ్రామసమయమునందు మహమ్మదీయులు ముఖ్యముగ భారత మహమ్మదీయులు స్వామాజ్యమునకు చేసిన సహాయమును స్వంతము మంత్ర మిఠుచుట యనుచితము. భరతఖండమునందు వ్యాప్తమైన ఖలాఫతు యాందోళనమైనను మంత్రానికి గనుపించుటలేదు. కాన్స్టాంటినోపిలు నుండి కలకత్తావంతును సాదానునుండి బొఖారా వరకును గల మహమ్మదీయప్రపంచమును కలవరపరచుచున్న ఖలాఫతు సమస్యను సయితము గ్రీకులాలసమునందు మంత్ర మరచెను. బ్రిటిషు స్వామాజ్యశాంతికిని ప్రపంచశాంతికిని సాధనమైన తురుష్కసమస్యను గ్రీకుల కనుకూలముగ జూచుచు నశాంతిని వ్యాపింపజేయుట లాయడుజార్జి గారి స్వార్థాత్మక స్వభావమును స్వాభిమానమును విశదము చేయుచున్నది. ఇట్టి పక్షపాతప్రసంగము లనవసరముగ గ్రీకుల దురంతముల వ్యాపనమునకును తురుష్క మహమ్మదీయ నిరాశకును గారణంబు లగుచున్నవి. లాయడు జార్జి మంత్రవర్గమునకు నిర్ణయము గలుగనంతవరకును ప్రపంచ శాంతికి సాధనము గలుగదని భోచుచున్నది.

అసహాయోద్యమము - అన్యాయప్రవర్తనము
 అన్యాయప్రవర్తనమునకే స్వల్పాధికారులలో ఒడిగట్టుకొనియె దరనియును ఉన్నతోద్యోగులన్యాయమునకు ఒడిగట్టుకొన రనియును కొంత భ్రమగలదు. ఇపుడాభ్రమయును తొలగిపోవుచున్నది. అసహాయోద్యమమును జంపుట కధికారులు చతుర్విధోపాయములను బన్నుచున్నారు. అసహాయోద్యమావలంబరులకు నీటినియ్యమని జెదరించుచున్నారు. ఉద్యమమును విడిచినవారిని లాలించి సత్కరించుచున్నారు. ఉద్యమమునందు నిర్భయముగ పనిజేయుచున్నవారిని దండించుచున్నారు. పత్రికలకు ప్రకటనను మాని నిరాదరణను జూపుచున్నారు. నిరంకుశప్రభుత్వమున తీడియంతయును సహజమేకాని సత్కార్యమునకు ధర్మమును చేసినవారిని నిరాదరించుటమాత్ర మనుచితముగనున్నది. గత సంవత్సరమునందు తిలకు స్వరాజ్యనిధి గోధైజాబాయిసుకంపెనీ వారు రూ 3,00,000 దానము చేసిరి. ఈ కంపెనీవారు మంచి ఇనుప పెట్టెలను జేయుటకు బ్రసిద్ధి గడించిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వమిదివరకు కొనుచున్న ఇనుపపెట్టెలను వీరి నుండి కొనుట మానినది. బొంబాయి శాసనసభయందీవీషయమై ప్రశ్న వేసినపుడు శత్రువునుండి విలువగల పదార్థములను దాచుటకు పెట్టెలను గొనుట యనుచితమని బొంబాయి ప్రభుత్వము సమాధానమును జెప్పినది. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి చందాల నిచ్చుట శత్రుత్వముగ బరిగణింపబడినపుడు మానవ స్వాతంత్ర్యమే మూలపడినదని తెలియుచున్నది. అధికారు లిట్టియన్యాయ కార్యములను జేసినకొలదియును వారిప్రతిభ తొలగి ప్రజాప్రతిభ హెచ్చుచుండును.

గాంధీ - మహాదేశభక్తుడు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వలసరాజ్యములందు గాంధీమహాత్ముని విప్లవకారు డనియును నున్నతృడనియును నిందించుచుండగ భరతఖండమునందు పనిజేసిన సర్ హామిల్టను గ్రాంటు "భరతఖండమునందు జన్మించిన దేశభక్తులందు గాంధీమహాత్ముడగగణ్యుడు" అని ఆకుస్పర్శనం దుపన్యసించెను. గ్రాంటుగారికిగల సహానము శాస్త్రిగారికి లేకపోవుటకు గారణము వారిరాయబారప్రభావమే యని యూహింపవలసియున్నది. అధికార సింహాసనమప స్థారమును గలుగజేయగలిగిధమును శాస్త్రిగారి యసంబద్ధప్రతాపములు విశదముచేయుచున్నవి.

చివా మెయిలు స్త్రీమహిళా నిస్సటిదినము మేజరుజనరలు లోకేశ్వర్ థాయిగారు వచ్చిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రముల భారతరైల్వే ప్రకంభాసభ అక్టోబరు 20,21 తేదీలన జరుగును.

అంతాల్ నుండి బయలుదేరుటకు మేజరు శ్యాంభుగారు ఇంకోకహారు ప్రయత్నించిరి. ఆగ్రాకు సమీపించు పవనమున ఇంజను మరల పాడగుటకు ప్రారంభ మాయెను.

జేబ్బయవరాజుగారు ఇండియాకు వచ్చిన సందర్భమున డిప్యూటీ పోలీసు మాజరింబెండెంటు బాలకృష్ణమినకగారికి ఆయన జీవితకాలమువరకు రాయసాహెబు విడదమను రాజ్యపరిధిగా పొసగిరి.

బొంబాయిలో ఇద్దరు యూరపియులు లైసెన్సులేనికే 61½ అవున్సుల కొత్తను డిగ్గర ఉంచుకొన్నందులకు మొదటి నుద్దంకి ఆణుమానముల కన 300 రూప్యముల నశి మాజాయ జరిమానా నీతికొన్న ఇంకోక మాజుమానులు శిక్షను, రెండవ నుద్దంకి ఇదివర కప్పుడే ఒకపర్యాయము 300 పడియుండుటచే ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించబడెను.

విదేశవార్తలు

సమీప ప్రాచ్య సమస్య

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విధానము

ప్రధానమంత్రి సమాధించుట

కామన్సుస్థాయందు చర్చ

లండను, ఆగస్టు 4:—కామన్సుస్థాయందు దీనిని దినమున సమీప ప్రాచ్య సమస్యను గురించి చర్చ జరిగెను. ఈ చర్చయందు చాలమంది, గ్రీకు తురుష్కుల సంధి వెంటనే గావించవలెనని కోరిరి. ప్రధానమంత్రి తుదకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు టర్కీకి ప్రతికూలముగా విధానమును ఆవలంబించుటను ఇట్లు సమాధించిరి.

తురుష్కుల యపకారములు

ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమునందు దాచుకొనవలసిన విషయములెవ్వయ్యు లేవోపుటచే నీ చర్చను సంతోషముతో నాహ్వనించిరి. ప్రభుత్వమువారు, కాశ్యత్ ప్రైవేట్టు, న్యాయ ప్రైవేట్టు సంస్థలతోను యత్నించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమునకు టర్కీయొక్క ప్రైవేట్ దూరమొనర్చుకొని రని కొందరు నడిపిరి. గత ఎనిమిదివత్సరములచరిత్రను గాంచిన యెడల నిదియ సత్యమని తేలును. మనము చావుచున్నవల పోరాటమునందు డాక్టర్ లెన్న్ జలసంధియ, పాస్పరను సముద్రమును కల్ల సముద్రమును ప్రవేశించుటకు మనకెంతయో యవసరమైన సమయమును టర్కీయొనర్చిన చర్య గమనింపవలెను. ఏరెందుదేశముల నిరంతరసహాయములేక టర్కీ 1914 సం॥ న జీవించియుండ జాలదో అట్టి దేశములకు ప్రతికూలముగా మన మిత్రదేశముగా టర్కీ డార్జిలెన్న్ జలసంధికి వాటముల మూసి వేసెను. టర్కీ నాశనముగాకుండ నుండుటకు టర్కీపక్షమున నొకసంగ్రామమును పోరాడితిమి. చాల పర్యాయము లితరులు టర్కీపై కత్తిహాసినపుడు జోక్యము గలిగించుకొని కాపాడితిమి. 1878 సం॥ టర్కీని వివాదకర మగు పరాజయమునండి కాపాడుటకు బ్రిటిషుప్రభుత్వము తన సైన్యములనున్నటిని సన్నద్ధమొనర్చెను.

1914 సం॥ ఆగస్టుమాసమున ప్రాంసుబ్రిటనులు చావు బ్రతుకుల పోరాటమునందు నిమగ్నములై యుండగా టర్కీ చాలసహాయ మొనర్చుకొనియుండెను. కాని మనశ్రుతువుతో తుక్రియొనర్చి టర్కీ మనకు గొప్పయపకారమొనర్చెను. టర్కీ మూలముననే సంగ్రామము రెండువత్సరము లధికముగ జరిగెను. (హర్షము).

యమెనియా యేకారణములచే పడిపోయినో (మృత్యువాద) దాదాపు ఆ కారణములచేతనే పడిపోయెను.

సెవర్సుసంధి

స్విర్లాను ఆక్రమించుట, సెవర్సుసంధివరకులు మొదలగునవి బ్రిటిషువారి పోర్టులముచేతనే జరిగెననువాదన లన త్యము. పారిసు కమిషనువారి నూచనలకలన నవి జరిగెను. మన అధినివేశరాజకీయవేత్త యగు సర్. రాబర్టు బార్న్సుగా రిందు బ్రిటిషుప్రతినిధిగ నుండెను. స్విర్లానును, పరిస్థితి ప్రాంతములు విలియమువాల్మీయును, జుసంఖ్యకేతను, చార్లెస్ త్యక్ వైతిక పరిస్థితులచేతను అధికముగ గ్రీకునకు జెందుటచే నాప్రదేశములను గ్రీకులక్రమింపవలెనను నూచనలందు బ్రిటిషువా రెట్టి జోక్యమును పుచ్చుకొనలేదు. ఆమెరికాపరామలుగూడ నిట్లే యభిప్రాయపడిరి. కాబట్టినయెడల తిరిగి సింహాసనమునకు వచ్చుటచే ప్రాంసుకు, బ్రిటనులందు గ్రీకు నెడల కొంత విముఖత యుద్భవించుటచే సెవర్సుసంధిసూచనలందు కొన్నిమార్పు లొనర్పబడెను. వీనిని అంగ్లరా ప్రభుత్వ మంగీకరించినయెడల గ్రీకుప్రభుత్వమువారు గూడ సంతకించెదవారే కాని అంగ్లరా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపలేదు. రెండవమారు కర్జునుప్రభువుగావించినసంధిసూచనలకు గ్రీకు ప్రభుత్వ మంగీకరించినను పోర్టుప్రభుత్వము (టర్కీ) వారు రంగీకరించెదరని దెలిసియు అంగ్లరా ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. గ్రీకు సైన్యముల నాక్రమింపదేశములనుండి వెనుక పంపివేయవలెనను అంగ్లరా ప్రభుత్వమువారి కోరికను, అప్రదేశముల లి రెండుల గ్రీకుల గతమునకు దగుపూచీ లొనగువరకు సైన్యములను వెనుకకు పంపవలె గ్రీకు నిరాకరించుట న్యాయముగనే యుండెను.

సంగ్రామప్రదేశములందు గ్రీకు సైన్యములచే వివాదకర దౌర్జన్యము లొనర్పబడెను. కాని కొంత పరిస్థితులందు వేలకొలది గ్రీకులను పిల్లలను స్త్రీలనుగూడ పొంటపు మొదలగు ప్రదేశములనుండి వెడలగొట్టుట మొదలగు తురుష్కు దౌర్జన్యముల వలనంత దుష్టమైనపుగావు. ఆకియా మైనసు ఆశ్రయములను పాలించుచుండెను కొనిననును ఇట్టి దౌర్జన్యముల నొర్చిన యెడల ఇదేవిధముగ జోక్యము గలుగజేసికొనుట మనవిధి క్రైస్తవులని- మనమ్మదీయులని మతవిచక్షణ ప్రేరేకులమై మన మిట్లు చేయుటలేదు మానవజాతి కొర కిట్లు జేయుచుంటిమి.

బెనరింపు

కొన్నిపూచీలు పుచ్చుకొనకుండ, వేలకొలదిమానవులను వైదొలిపిన దౌర్జన్యముల నెరపిన టర్కీ వారిని వదలివేయు నట్టి సంధి నేమాత్రమును మన మంగీకరింపజాలము. చాలాకాలము లొంగకుండనుండియెడల తాము కోరిన వరకుల కన్నిటికిని యెదుటివారు సమ్మతించుటకు తురుష్కులు దలచుచుండుట పారభాటు. అట్లు గావించిన యెడల తిరిగి పారిసు వరకులనే బ్రిటిషువారు నూచించుచుందురు. 1917 సం॥ న సంగ్రామమునుండి తొలగినయెడల కొన్నిసంధివరకులు నూచింపబడెను. కాని టర్కీ అందులకు నిరాకరించి సంపూర్ణముగ పరాజయము నందువరకు పోకాడెను. ఇందువలన మనసైన్యము వేలకొలది మరణించిరి. లక్షలకొలది సవరనుల యధికబుణ మయ్యెను.

గ్రీకులబలము

గ్రీకులయెడల బ్రిటనుపక్షపాతము జూపుచుండెనని శ్రేయా కోపణను కొందరు గావించుచుండెరి. ఇతరులు జోక్యము గలుగజేసికొనుండ గ్రీకు నొంటరిగ కదలివేసినయెడల గ్రీకులు కొన్ని గంటలలోనే కాంస్టాంటినోపిలును వశపరుచుకొనగలరు. అందుచే కొన్నిగంటలలోనే సమస్య పరిష్కరింపబడును. కాని మిత్రమండలివలన గ్రీకుల కిది సాధ్యము గాకున్నది. యూరపునుండి కెమలిష్టులకు ఆయుధపరికరముల సహాయము వచ్చుచుండెనని యు కాన గ్రీకులు ఆసియామైనరుత్తిరము నకకట్ట ఇట్టిసహాయమును నిరోధింపకుండ మిత్రమండలి గ్రీకున కాటంకము గ నుండెనని యు రెండవ పక్షము వారు దెలుపుచుండిరి. సంగ్రామమును నిలుపుచు తాత్కాలికసంధి కంగీకరించలేదను కారణముచే కెమలిష్టులు సంధివరకుల కంగీకరింపలేదు. గ్రీకులు తమసంపూర్ణబలము నుపయోగించి పోరాడుటకు మనకుడుగనుంటిమి. ఏదియెట్లు జరిగినను ఆసియామైనరు కదలి క్రైస్తవుల ధనప్రాణములు హక్కులును సంపూర్ణముగ రక్షింపబడుటకు తగినపూచీలు పుచ్చుకొననిది సంధి కంగీకరింపరాదు.

సంధిప్రయత్నములు

కామన్సుస్థాయందు దీక్షి:మున. ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు లాయడు జార్జి గారు గ్రీకోతురుష్కుల సంధిని కుదుర్చుటకు దీనుకొనవలసిన చర్యలనుగుంచి మిత్రమండలికిని ప్రభుత్వమువారికిని రాసుబారములు జరుగుచుండెనని నుడిపిరి.

కెమలిష్టుమంత్రి

కెమలిష్టుప్రభుత్వ వేటియాంగ్మంత్రి యగు షేతెబేగారు సమీప ప్రాచ్యసమస్యనుగుంచి చర్చించుటకు లండనునకు వచ్చెను. గతదినమున విదేశాంగ కార్యాలయమును దర్శించెను. ఆకియానోపిలు సమస్య ముగిసినయెడల సంధి తేలికగనే కుదురుననియు, బ్రిటిషువారితో సమీపప్రాచ్యమున అధికహక్కులగురించి చర్చించుటకు వచ్చితినియు దెలిపెను.

అయోనియను స్వాతంత్ర్యము

స్విర్లా, ఆగస్టు 5:—అయోనియను దీవుల స్వాతంత్ర్యమునకు అధికారిత్వా ప్రకటింపబడలేదు. కాని గ్రీకుప్రభుత్వము వారు స్వాతంత్ర్యపరిపాలనను ప్రారంభించుట కనుజ్ఞ నొసంగిరి. లండను, ఆగస్టు 4:—కామన్సుస్థాయందు (ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు లాయడు జార్జి గారిట్లు దెలిపిరి. ఇటీవల ఆసియా మైనరునందలి గ్రీకులచర్యలను బట్టి చూచినయెడల అయోనియాదీవులందు కొంతవరకు స్థానికస్వపరిపాలనను నెలకొల్పినను సంపూర్ణస్వతంత్ర దేశమువలె పరిగణించుట గాన్నింపదు. ఈవిషయమై ఇంకను సంపూర్ణసమాచారము జేరలేదు. పార్లమెంటు సమావేశము తిరిగిజరుగులోపల గ్రీకులు కాన్స్టాంటినోపిలు నాక్రమించుటకు ప్రయత్నించెదము అని వార్తాన మొనర్చిరి.

గ్రీకుల ప్రత్యుత్తరము

కాంస్టాంటినోపిలును పట్టుకొనుసంకల్పము ఏకైకముగ ఆగస్టు 4:—గ్రీకుప్రభుత్వము మిత్రమండలి కంపిన ప్రత్యుత్తరమందు త్వరలో సంధిసమస్య పరిష్కరించుటకుగాను దాము కాంస్టాంటినోపిలును వశపరుచుకొనుటకు నిశ్చయించుకొంటిమని దెలుపబడెను. సంగ్రామమునకు దొకపక్షమువారిని వారిధర్మముల నిర్విహాయండు మిత్రమండలి ఆటంకముల గల్పించినయెడల నీసమస్యను మరింత చిక్కులలోనికి దెచ్చినవారగుదురు. పరిష్కారమునకు దింకను ఆలస్య మొనర్చుచుండుటచే ఆసియామైనరునందలి క్రైస్తవుల కింకను తననవిప్రులు సంభవింపనున్నవి. ఆ ప్రత్యుత్తరమున దెలుపబడెను.

నష్టపరిహారసమస్య

అంతర్జాతీయ ఋణములు

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము : కామన్సుస్థాయందు చర్చ
లండను, ఆగస్టు 4:—కామన్సుస్థాయందు, ప్రస్తుత నష్టపరిహార పరిస్థితులను గురించి వివరించుచు సర్ రాబర్టు హార్డు గారిట్లు నడిపిరి:—గత వత్సరము పన్నులవలన జర్మనుప్రభుత్వమునకు వచ్చిన ఆదాయము దేశీయ వ్యయములలో నూటికి 68 వంతులకు మాత్రము సరిపోయెను. కొంత ఊపిరిసలుపు కొనుటకు వ్యవధి నిచ్చిన యెడల జర్మనీ కొంతవరకు నష్టపరిహారములను తీర్చుటకు సిద్ధముగ నున్నది. బాల్కనుగారిలేఖ, ఆమెరికావారు తమకు బ్రిటనీయ వలసీయున్న బాకీలను రద్దుజేయవలెనని నూచించుచున్నదను పారభాటభిప్రాయము సరియైనదిగాదు. ఆమెరికా ఋణములను చెల్లింపవలెనను నుద్దేశ్యమే ఆలేఖకుమూల కారణము. బ్రిటనుయొక్క మొత్తము జాతీయఋణము రెండు మిలియన్లలలోను 77000 లక్షలు దేశీయమును కొరకుగాక మిత్రమండలికి ఋణముగా నొసగబడెను. ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు మనకి 1 కి 145 సవరనుల చొ॥ నను ప్రాంసునకు తల 1 కి 182 సవరనుల చొ॥ నను బ్రిటనునకు తల 1 కి 181 సవరనుల చొ॥ పప్పునను జాతీయఋణము గలదు.

రాబర్టు హార్డు గారి ప్రసంగము ముగిసిన తరువాత జరిగిన చర్చయందు ఆస్ట్రియన్ గారు ప్రసంగించుచు నష్టపరిహారములను వెంటనే ఆచరణయోగ్యము లగువరకు తగ్గింపవలెననియు బ్రిటను తనవంతు నష్టపరిహారములను వదలుకొనవలెననియు, దయాధర్మమును దలంపుతో గాక న్యాయపరమే ననుసరించి తన ఋణములనుగూడ రద్దుజేయవలెననియు నుడిపెను.

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

లాయడు జార్జి గారు లేచి ఇట్లు నడిపిరి:—పాముంకేరు గారితో కలసికొని స్వేచ్ఛగ చర్చించుటకు వీలు నొసగవలెను. సమాధానము కుదుర్చుకొనుటకు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నించెదను. ఈలోగా జర్మనీని మాత్రము జలవంతపెట్టినయెడల జర్మనీ నిష్పృహ జెందవచ్చును. యూరపు మధ్యభాగమున విప్లవముతో మునిగియున్న జర్మనీవలన ప్రపంచమున కంతను ఆపాయము సంభవింపగలదు. అయినను జర్మనీ తన యెదుటికక్షావారియెడల న్యాయమైనవిధుల నిర్వర్తింపవలెను. జర్మనీ ఇతరులను కోర్చులోనికి లాగెను. కాని కోర్చులోకి ఓడిపోయెను. రెండవపార్టీ వారు అయిష్టముతో, తమభర్తలను చెల్లింపవలెనని జర్మనీని గోరుచుండిరి. ప్రస్తుత వాణిజ్యదృష్టి తిని గాంచి జర్మనీయొక్కతేలిక తక్కువగ పరిగణింపరాదు. జర్మనీకి దేశమునందు జెల్లింపవలసిన జాతీయఋణము లేదు. అందుచే న్యాయపరము తిరిగి అభివృద్ధి జెందవచ్చును. బ్రిటనునకు 7 మిలియన్లల ఋణము దేశమునందగలదు. 2 మిలియన్లల ఋణము విదేశములందుగలదు. ఆగస్టు 7 వ తేదీన జర్మను ఋణదాత లందరును సరిసమానహోదాలతో సమావేశము గానున్నారు. ప్రాంసు బెల్జియములు జెందిన నష్టములను అనుకూలభావముతో బ్రిటిషువారుపరీక్షించుచు, ప్రతివారును న్యాయమందవలెననియు జర్మనీకి న్యాయము గలుగజేయవలెననియు ప్రాంసుకు న్యాయ మొనర్చవలెననియు మనకు న్యాయము నొనగూర్చవలెననియు నెంచుచుంటిమి. సవరనునకు ఈదినమున 4000 మార్కుల నాణెము లొసగుచుండిరి. నష్టపరిహార సమస్యను ప్రధానమంత్రిలు చర్చించు కార్యక్రమము ప్రకటింపబడుటచే సాయంతనము 8300 మార్కుల నొసగుచుండిరి).

పరాసుమరతులు

పారిసు, ఆగస్టు 4:—రాబోవు ప్రధానమంత్రిల సమావేశమునందు పాముంకేరుగారు, జర్మనీకి ఎనిమిదివారముల వా

యిదా నొసంగవలెననియు ఈలావుగా జరగవలెననియు వారు తమ యాధి కపరినితలను కోస్తాపన్నులను జక్క పెట్టుకొనవలె ననియు నూచించెదరని దెలియుచున్నది. అందుకుబదులుగా జరగనియందుగల పరిశ్రమల మూలములతో నూటికి 20 వంతున మిత్రమండలివద్ద నొసగవలెను. రైతునకు దక్షిణ భాగముననున్న ప్రభుత్వ గనులను ఈ పయోగ ములలోనికి దెచ్చుటకు మిత్రమండలికి హక్కు లొసవలెను. లేక వానిని మిత్రమండలికిచ్చివేయవలెను. ఈ క్వార్టరు మిగిలినవారిత జరగములు వాయిదాచెల్లించనియెడల మిత్రమండలి రుహతరైను ప్రాంతములలో నిర్బంధమునకు గడంగి రహదారులవలె మొనర్చు కొనెదరు, అరిపాయింకేరుగాను నూచించెదరు.

లండనుసమావేశము

లండను, ఆగస్టు 6:—రేపు లండనునందు సమావేశము గానున్న సమావేశముకొర కత్తుత్తాహముతో నెదురుజూచు చుండిరి. వాటి జ్యాభి వృద్ధి దీని పయి వాధార పడియున్నది. బ్రిటను తన పరానుబాధి లను, నష్టపరిహారములను వదలుకొనినయెడల పరానువారు తమ వంతు నష్టపరిహారములను 25000 లక్షల సవరణలకు తగ్గించెదరని దెలియుచున్నది. బాల్యర ప్రభు లే ఖనుగాంచిన తరువాతి పాయింకేరుగా రు తమ ప్రజాభిక్షానికి మిగిలిన మండలి అంతర్జాతీయ ఋణముల విషయము విడిచివేసెను. పరానువారు బ్రిటిషువారి విధానము నవలంబించి తమ వంతు ఋణము 24000 లక్షల సవరణలను 8500 లక్షల సవరణలకు తగ్గించెదరని తెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియావిషయస్థితి

వై సమావేశముకొరకు ఆస్ట్రేలియానుండి అదుర్దాతో వేచియుండిరి. ఈ సమావేశమే ఆస్ట్రేలియానుండి తుదియాశ యనియు వాదనామొనర్చిన సహాయమును గావించుటయందు దింక ను అలగ్య మొనర్చినయెడల చాల పినాశకరముగ నుండుననియు వినువాదాద్వైతమునందును, 788 మిలియన్ల క్రాసుల బ్యాంకు నోట్లను ముద్రించుటవలన గత మాసములో అహారపదార్థముల వెల దాదాపు డబ్బెంతలాయెను.

బల్గేరియా

బల్గేరియా జర్మనీ సమకరించుచు మానువశ్యముల గడు ప్రియవలెననియు నష్టపరిహారములను జాతీయఋణములను తగ్గింప వలెననియు గోరుచున్నదని సోఫియావార్త దెలుపుచుండెను. ఈవిషయము మిత్రమండలి సంఘమువారు ఎంటెంజివాటికి పంపిరి.

పరాను తీవ్రచర్యలు

పాయింకేరుగారు నూచించు నష్టపరిహారవాదాల క్యవధి, ప్రత్యేకక్యవల నష్టమున కొనగవలసిన పరిహారముల వాయిదాకు వర్తింపదు. వీనిని సరిగ జెల్లింపకపోయినయెడల పాయింకేరుగారు రిడివరకు దెలిపిన దెదరింపుల ననుబట్టి పెట్టు చురు. జర్మనీ చివర కనుకూలముగ ప్రభుత్వర మిచ్చిననే దిష్ట పరానువా రీదినమునుండియే నిర్బంధపద్ధతుల ననుసరింపవలసి యున్నది.

లండను, ఆగస్టు 6:—ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటింపిరి:— వాణిజ్యలావాదేవీలనుగురించి పాయింకేరుగారు ఇట్లునూచించిరి. (1) జర్మనీనుండి ప్రాంతునకు పంపబడిన పంటలకు తిరిగి ధనము చెల్లించుటకుకొంత కాలమువర కౌపవలసినదని పరానుప్రభుత్వము వారు పోషి, ప్రాంతుబద్ధులయందు దక్షిణకారులకు తీర్చిదిద్దుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. (2) ప్రాంతునందలి జర్మనీ ఆస్తులను వశపరుచుకొని దానికినుబడు పరిహార మొత్తమును చెల్లింపకుండ వలసినదని యు జర్మనీప్రభుత్వమువారి బిల్లులను జెల్లింపరాదనియుగూడ నుత్తర్యలాసర్పట్టుకు నిశ్చయించుకొనిరి. అందుచే ప్రాంతునుండి జర్మనీనర్తకులకు కావలసిన సామగ్రిను జర్మనీయే తనకొకాగానియు నుండి జెల్లింపవలెను. ప్రాంతునందలి జర్మనుల ఆస్తులను వశపరుచుకొని వానికినుబడు పరిహార మొత్తమును జర్మనులకు దెలియ జేయురాదని అధికారులకు తీర్పు గావించబడును. (4) ఆల్బను, లోరైను లండలి జర్మను వ్యక్తి ఆస్తులను దిరిగి ఇచ్చుటకుగాను గావించుకొనబడిన బాడెను యొడంబడిక యనుబడును జేబడెను.

జర్మనీని బలవంత పెట్టుటకై వైచర్యము దీక్షికోనబడును. పదేపదే జర్మనీ, వర్సెల్సు సంధి నతులులో పెట్టుటయందు చాల యభ్యంతరిముల గలుగజేయుచుండెను. జర్మనీ తనబాధ్యతల నిర్వహించుటకు అపయ్యతి జూపుచున్న కొలదియు పరానుల నిర్బంధముధికమగును.

జర్మనుప్రభుత్వ తరము

జర్మనుప్రభుత్వమువారు రంపిన ప్రభుత్వతరముం డిట్లు దెలు పబడెను:—బలము నుపయోగించెదమని బెదిరించుటకు ప్రాం

తున కట్టిపాట్లను లేదు. (1) ఆగస్టు 15 వ తేదీవరకు నష్టపరి హారవాదా గలదు. (2) ఆంగ్లప్రభుత్వమువారి విషయమై చర్చించి మిత్రమండలి కలసి ఒకటిగ ప్రభుత్వ తర మిచ్చునని వాదన మొనర్చెను. బెర్లినునుగూడ నట్లే దెలిపెను. (3) వర్సెల్సు సంధి ప్రకారము జర్మనీ వాయిదాల జెల్లింపనియెడల ప్రాంతు లోని జర్మనీఆస్తుల వశపరుచుకొనుటకు మాత్రమే అధికారము గలదు. మిత్రమండలి కలసి సంపదించువరకు ప్రాంతు తనచర్య నాపవలెను.

ఇటలీ రాజకీయములు

కాంతిపరిస్థితు లేర్పడుట

రోము ఆగస్టు 4:—ఇటలీయం దంతటను జాదాపు సామాన్యకాంతి పరిస్థితులు నెలకొనెను. అనూనా, జెనోవాల యందు ఫాసిస్టీలకును, కమ్యూనిస్టులకును పోరాటములు జరిగెను. అందు కల్లుకు కమ్యూనిస్టులు హతులైరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. ఇదివరకు ఫాసిస్టీలు మిలీటరునందు బ్రోనుహోలునుండి కమ్యూనిస్టు బ్రోను కాన్సిలును వెడలవదలి వశపరుచుకొనిరి. ఈదినమున ఫాసిస్టీలు బ్రోనుహోలును వదలివెట్టిరి. పర్యా, బారి లందు ఫాసిస్టీలకును కమ్యూనిస్టులకును పోరాటము జరిగినట్లు దెలియుచున్నది.

గతవారమునందు ఇరుపక్షములందును 30 మంది హతులైరి. 100 మందికి గాయములు తగిలెను.

ఫాసిస్టీల కార్యక్రమములు

ప్రస్తుతము ఫాసిస్టీలు బలవంతులుగనూండిరి. మిలీటరునందు "అకతి" అను వార్తాపత్రికాలయమునకు జని అందు సంపాదకీయ వర్గ కార్యాలయమును, వార్తాముద్రకాలయమును తగులబెట్టిరి.

కార్మికప్రధానకార్యాలయముల తగులబెట్టుట

రోము ఆగస్టు 6:—దేశము కాంతిపరిస్థితులలోనికివచ్చుచున్నది. పర్యానుదలి కార్మికప్రధానకార్యాలయము ఫాసి స్టీలచే తగులబెట్టబడెను. జెనోవా సమావేశము జరిగిన సాన్ జార్జియో భవనమును కార్మికులు వశపరుచుకొనిరి. చాలప్రదే శములందు లేబరు ఎక్స్ప్లొజిటు ధ్వంస మొనర్చబడెను. ఫాసిస్టీల బలము దినదినము పెచ్చుచుండెను. అయిదు జిల్లాలను ప్రభు త్వమువారు కాంతి పరిస్థితులు జేకూరువరకు వైదిక పాలనమున నుంచిరి.

ఐరిషు విప్లవము

కిల్లలకు వశమగుట

లండను, ఆగస్టు 6:—చాల తీవ్రమగు పోరాటము జరిగిన తరువాత ప్రభుత్వపటాలములు కిల్లలకును పట్టుకొనెను ప్రభుత్వపటాలముల పురోగమనము

లండను, ఆగస్టు 4:—కార్కు జిల్లాయందు షెనిటువద్ద ను, కుర్ర కాంటీయందును ప్రభుత్వపటాలము లకస్వాత్తుగా సమద్రుమవై పురనుండి విగిరి. దీనిని సాగనియెడల చేయు టకు ప్రజాస్వామ్యవాదులు చాలప్రయత్నము లొనర్చి విఫల మనొందెను. ఈ సైన్యములు, ప్రజాస్వామ్యపటాలముల ఉత్తర భాగమున నెదుర్చును.

లండను-మార్సెల్సు విమానరహదారి

లండను నుండి మార్సెల్సునకు ఈ నెల 11 వ తేదీనుండి యు విమానరహదారి ప్రారంభింపబడును. ప్రయాణము 10 గంటలుపట్టును. సోమ, శుక్రవారము లండను నుండియ, మం గళ, శనివారములందు మార్సెల్సునుండియు విమానములు బయలుదేరును.

వైపియాయందు నెస్సీవద్ద నొకకోటయందు జర్మను లచే దాచియుంచబడిన వేయ్యిటన్నుల మందుగుండుసామాను మిత్రమండలికిమివచువారు కనుగొనిరి.

వికసీరు మహారాజుగారికి హెచ్చుపత్తు మైనందు ఆరో గ్యాభివృద్ధి బాగుగనూండెను. ఇంకను ఆరోగ్యాభివృద్ధికిగాను, వారిదాక్తరుయొక్క సలహాప్రకారము మహారాజుగారు ఈనెల 11 వ తేదీన భారతదేశమునకు బయలుదేరుదురు గాన జాతీయమి చియందు భారతసంస్థానాధీశుల ప్రతినిధిగ నుండుటకు వీలులేక పోయెను. లిసెనుగాదు తాత్కాలికముగ విశ్రాంతి దీనుకొను చుండెనని తెలుపుగారు దెలిపిరి.

భారత వ్యవహారములు

వి. సి. ఎస్. పరీక్షలు

లండను ఆగస్టు 6:—ప్రస్తుతము బర్లింగుటను గార్డెనులందు జరుగుచున్న వి. సి. ఎస్. పోటీపరీక్షలలో నాల్గవవంతు మాత్రమే బ్రిటనులు మిగిలినవారు భారతీయులు, పది అభ్యర్థిస్తాన ములు మాత్రమే గలవు.

సివిలు సర్వీసు యుద్వ్యోగుల ఆర్థిక చిక్కులనుగురించి విచారించుటకు మెక్డొనాల్డుభర్త నధ్యక్షతక్రింద నొక భిచా రణసంఘము నియమింపబడెను. వారిసూచనలను పీలు ప్రభువు పరిశీలించుచుండెను.

తగ్గింపబడిన వైనికోద్వ్యోగులు

లండను, ఆగస్టు 4:—కాపున్న సభయందు దీ దినమున ప్రశ్నితరముల సందర్భమున వింటర్ననుప్రభువిట్లుదెలిపెను:— భారతవైదిక కాఖనుండి తగ్గింపబడి ఇంగ్లండునకు దిరిగివచ్చిన చాలమంది యుద్వ్యోగులకు తగిన పని దొంగుట కష్టముననిషయ మును గమనించితిమి. అందుకొకే వారికి కొంతపరిహారమును విరాళు వేసినమును ఒసంగబడెను. పీలుప్రభు వింతకంటె నధిక మొ న్నసెంచలేదు. భూమిసెటిల్మెంటు స్క్రీమునందు వీరికి తగిన స్థితియుద్వ్యోగులు దొరకును.

వార్తాక్రిపుప్రభు వారోగ్యము ఇంకను విషమస్థితియందే యుండెను.

నోటిసు (259)

మహారాజశ్రీ, గోదావరిజిల్లా కోర్టులో లేటు చల్లా సుబ్రహ్మణ్యంగారు వ్రాసిన విల్లును గురించి.

బరిజనలు పిటిషను 1922 సం. నెం 67 కు.

పిటిషనర్లు 1:—ఆకళ్ల సూర్యవారాయణమూర్తి, 2 గరిమెళ్ల వెంకయ్య.

యెదిరి 1:—మంగిపూడి విస్వక్ష్మ దీక్షితులు, 2 చల్లా సోదెమ్మ—రెసావడెంట్లు.

లేటు చల్లా సుబ్రహ్మణ్యంగారు సాన్ నరేంద్రపురం, అమలాపురం తాలూకు అనేవారు వ్రాసినవిల్లును అనుసరించి యీ పిటిషనర్లు గోదావరిజిల్లాకోర్టువారికి ప్రోటెస్టుమిత్తెం దరఖాస్తు పెట్టివారనిన్ని సదరు పిటిషను ది 25 ఆగస్టు 1922 లు లేవీకి వాయిదా ఆయిషట్లున్నా యిందుమూలముగా తెలిసినప్పడ మయినది.

రాజమండ్రి } గురుగంటి సుబ్బారావు, పిటిషనర్ల కలీలు. 2-8-1922.

వేలము అమ్మకము (258)

విశాఖపట్నం జిల్లాలోని విజయనగరం సంస్థానమునకు చేరిన రక్షేపుష్పట్టుమువద్ద 1331 ఫస లీలో సేకరించబడిన పుట్టు వెండ్రుకలు సింహాచల ములో 3-10-22 తేదీన బహిరంగ వేలములో అమ్మబడును. సింహాచలము బి. ఎన్. ఆర్. రైల్వే మీదనుండు వాల్తేరు రైలు స్టేషనునుండి బాట మీదుగావచ్చిన 7 మైళ్లుండును. లేక సింహాచలము స్టేషను నుండివచ్చిన 3 మైళ్లుండును. వెండ్రుకలు మూడు రకములుగా విభజింపబడి యున్నవి.

1 అడుగు మొదలు 1½ అడుగు వరకు నిడివిగలది	874
9 అంగుళములు మొదలు 12 అంగుళముల వరకు	591
9 అంగుళములకు తక్కువ నిడివి గలవి	3982
	5447
ఇతర వివరములకు సింహాచలములో నుండు దేవస్థానము అమీనాగారికి వ్రాసిన లేటుప బయ్య	

దేశీయవార్తలు

సింధిమకూరుపత్రిక సంపాదకునిపేరు లేబడిన మానవమృత్యు
శేనుతో సంపాదకుడు మహాపతి చెప్పినందున లేను తొట్టివేసి

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు

కార్యసంఘసభ

రాజమండ్రిలో 20 వ తేదీని జరుగును

శ్రీయుత ప్రకాశంగారి తండ్రివార్త

శ్రీమత కాశీబాపుని శాశ్వతరావు పంతులుగారు హరించిన ఖద్దరు విధానమునుగూర్చి పరిష్కరించుటకును కార్యదర్శి మోదించు నితర విషయములను చర్చించుటకును ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ యూలె 20 వ తేదీ ఆదివారమునాడు రాజమండ్రిలో జరుగునని శేడు ఏలూరునుండి శ్రీయుత ప్రకాశంగారు తండ్రివార్త నంపిరి.

* * *

రాజమండ్రి కాంగ్రెసుపత్రిక

శ్రావణపూర్ణిమ

7 వ తేదీని నెలువడలేదు

ఈనెల 7 వ తేదీ సోమవారము శ్రావణపూర్ణిమ అగుటచే రాజమండ్రిలో ప్రకటింపబడుచున్న కాంగ్రెసు అను తెలుగుపత్రిక ఆనాడు అనగా నిన్ను నెలువడలేదు. ఈసంఖ్య తిని వెనుకటిసంచిలో ప్రకటింపబడుటకు తీసుకొనబడదు. ముందుసంచిక సకాలమునకు నెలువడునని కాంగ్రెసుపత్రిక మేనేజరు చిన్నకాశీశ్వరరావుగారు ఆపత్రికచందాదారులకు తెలియనిమిత్తము ప్రకటనార్థమై శేడు (8 వ తేదీ) రాజమండ్రినుండి మాకు తండ్రివార్త నంపిరి.

* * *

ఈరోజులో ఖద్దరునిక్రయము

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ఖద్దరు నమ్మట

కే. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఇగ్నాటియగుగాల్సున పెట్కమండి వంటిరులును విధులవెంట తిరిగి ఖద్దరు నమ్మచున్నారు. - ఇ. వి. రామస్వామిశాస్త్రిగారుగూడ వీరితో కలిసి అమ్మద రని తెలియుచున్నదని యొకరు ఈరోజునుండి వ్రాసిరి.

* * *

లాల్ హరత్ లాల్

కోర్టును తింటుంటు

కడచినమాసము జూలై 20 వ తేదీని అలహాబాదులో లాల్ హరత్ లాల్ జుమాద్ యను కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు కేసును కోర్టులో ప్రాసీజరు కోర్టు 107 వ సెక్షన్ క్రింద వెయ్యిరూపాయల ధరావతు కోరబడెను. అప్పుడు మ్యాజిస్ట్రేటునకును రిటన్ లాల్ హరత్ కును ఈదిగువ సంవాదము జరిగెను.

మ్యా:— నిలువబడును.
లాల్ హరత్:— నిలువబడదు.
మ్యా:— నీకు జబ్బా?
లాల్ హరత్:— నాకు జబ్బులేదు.
మ్యా:— లాల్ హరత్ ను ముద్దాయి కోర్టులో నిలుచుండవలెను.
నీవు నిలుచుండనియెడల ఏబదిరూపాయల జరిమానా విధించెదను.

లాల్ హరత్:— నాకోర్టుయందు నమ్మకములేదు. నేను వీనిని వ్యా యస్థానముగ నంగీకరించను.
మ్యా:— నీచేరేమి?
లాల్ హరత్:— నోటీసు చూచుకొనుము.
మ్యా:— నీవెక్కడకు?
లాల్ హరత్:— నేను జైల్కును!
మ్యా:— ధరావతు కట్టెదవా?
లాల్ హరత్:— (మారుపకలులేదు)

ఒక సడ, ఇన్ని పెట్టరును, ఇద్దరు పోలీసు కాన్స్టేబుల తిని విక జనులు అహింసాద్రోహమును ఏదెదరని రిటన్ లాల్ హరత్ ను ముద్దాయి కోర్టులో నిలుచుండవలెను. ఏబదిరూపాయల జరిమానా విధించెదను.
మ్యాజిస్ట్రేటు ముద్దాయికి ఒక సంవత్సరము సింపిలు శ్రై దును విధించెను. వందేమాతర ధ్వజము తెలగుచుండ రిటన్ లాల్ హరత్ ను బులదహర జంబులుకు తీసికొని పోయిరి. కృష్ణాపత్రిక.

* * *

కలకత్తాలో విక్రయనిరోధము

ఈనెల 3 వ తేదీని విక్రయనిరోధము గావించినవారి కేసు 7 వ తేదీని విచారణకు వచ్చినది. వారిని చందలించి మేజిస్ట్రేటు కడలివేసెను.

దుగ్గిపూడి జమీందారుగారి కేసు

గంజాంజిల్లాలోని దుగ్గిపూడిజమీందారుగారి కేసు కే. కో.డు 110 కేసుక్రింద తేదీదిన కేసువిచారణ జరింపునకు పలుదివిజనలు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో జూలై 19 నుండి జరుగుచున్నది. ఆ తరువాత న్యాయ కలకత్తా (ప్రించును డిప్టీ కలకత్తా) గారు మున్నగు ప్రభుత్వోద్యోగి కులు కలుపుకు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఫిర్యాదీల పక్షమున అయ్యగారి సుతార్పరావుగారు (ప్రేదరు) వాదించుచున్నారు. జమీందారుపక్షమున వ్యాయపతి నరసింహస్వామిగారు పనిచేయుచున్నారు. మేజిస్ట్రేటు దిగుపూడి వెల్లి జమీందారుగారి సోదరి శ్రీమతి పట్టుమయ్య, వదివెగారుసోన్న తేవి, దాసి మేళుమాల, చలిలాదో మున్నగు బంధువుల సాక్ష్యము వుచ్చుకొనిరి. గుంటూరు కలకత్తా రూడెం ఫర్కగారుగూడ సాక్షిగా నేయబడె నని తెలియుచున్నది. 9 వ తేదీని కంచి లిలో విచారణ జరుగును. క్షయముగ జమీందారు కోర్టుకు రావచ్చురలేదని ఆజ్ఞాపించవలెనని చెప్పిపురి హైకోర్టులో పిటిషను పెట్టిరి. ఇంకను ఈ త్రితవ కాలేదని ఒకరు స్వరాజ్యకు వ్రాసిరి.

కలకత్తానాయకుపత్రిక మాననవృత్తు దానా

కలకత్తానాయకుపత్రిక కలకత్తాలోని కలకత్తా సభ్యుడును కాంగ్రెసు కేసును విమోచనము నగు. హార్టీఫబులం వాకుగారు కేకభావలో విద్యను నేర్చుటకుగూర్చి కాననసభ లోమాటలాడగా దానినిగూర్చి వ్రాయుచు మాకుగారి తాత శుద్ధతల్లిటూరైకు అని కలకత్తాలో కేకభావలో ప్రకటింపబడుచున్న నాయకు పత్రికలో సంపాదకుడు పాంచకారి తనర్జీ గారు వ్రాసి తిన్నవమానవర చెనయ్యు తనతాత భూస్వామియొ ముక్త్యురైయందగా యిట్లు వ్రాయుటకులన తన కవమా నము కలిగి నడచి యున్న మాకు గారు కేసు చేసిరి పంచకారి తనర్జీగారు స్వరాజ అను కేక భావ పత్రికలో మాననవృత్తువ్యాసమును ప్రకటించెనని మార్క్సి, ఏ. కే. ఫజలు వాకుగారు మరియొక కేసు చేసెను. 7 వ తేదీని సమవలు పంపబడెను.

పొరబాటున వదిలితిమని మరల అరెస్టు చేయుట

సంయుక్తరాష్ట్రములలో ఫతే ఘుర్రవాసి యగు ముస్లి మ్ హాఫీజురహిమనుగారిని అగ్రాచెరపాలలోవంచిరి. పిమ్మట ఫేజ్ బాదుకు పంపిరి. పిమ్మట లక్నోకు మార్చిరి. అతనికి విడితైదు మూత్రమే నేయబడినను చాల బాధలుపెట్టిరి. జూలై 19 వ తేదీని కడలి వేసిరి. మరల 20 వ తేదీని అరెస్టు చేసిరి. హాఫీజుద్దీనును వదిలుటకు బదులుగా పొరబాటున నిలిపిని నడలితిమి. శిక్షాకాల మింకను ముగియలేదని శాపిరి. ఉద్యోగిల చిత్రచర్య లిటులున్నవని ఆలహాబాదు ఆధ్యక్షయ పత్రిక వ్రాసెను.

మ్యునిసిపలు పన్నులు చెల్లించవద్దని బోధించుట

మ్యునిసిపలుసంఘ సభ్యుల సహాయోద్యమము నకలం బించిరి ప్రభుత్వమువారు రాసంఘమును రద్దుపరచిరిగాన పౌరులు మ్యునిసిపలు పన్నులను చెల్లించగూడదని నూరతులలోను నడచుచున్నాను కాంగ్రెసువారు పౌరులకు బోధించుచున్నారు నడయాడులో ప్రభుత్వమువారు సంఘమును రద్దుపరచి యుండ లేదు. మ్యునిసిపలు పాతకాలలను కలక్తరు పరిపాలించుచుండుటచే ఆ పాతకాలలకు ధనమివ్వ మ్యునిసిపలుసంఘములు నిరాకరించెను.

మాస్టరు మోతాసింగుగారి కేసు

పంజాబులో జరిగెదరు మేజిస్ట్రేటు సింగుగారికి విదేండ్లు ద్వీపాంతరవాసము విధించెను. ఇంకోక కేసులో ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష వేసెనుగాని మొత్తమేజిస్ట్రేట్ అనుభవించవలె ననెను. మరియొక రాజద్రోహాపరాధమును సింగుగారిమీది లేనదెను. 10 వ తేదీని విచారణ జరుగును.

నడయాడుమ్యునిసిపాలిటీ - ప్రభుత్వము

నడయాడు మ్యునిసిపలు సంఘసభ్యులు 11 గుర్తైది ప్రభుత్వమువారు తెచ్చినకేసులో సభ్యులు వాదించుటకు 500 రూపాయలను వ్యయపరుచుటకు సంఘమువారు తీర్మానించిరి. నాతీయపాతకాలకు 900 విరాళమునంగిరి. కలక్తరు తీర్మానములను రద్దుపరచెను.

అకాలీపత్రిక సంపాదకునకు శిక్ష

లాహారు అకాలీపత్రిక సంపాదకుడు గయా సహారా సింగుగారికి 124 ఏ క్రింద ఒక వత్సరము విడితైదును ప్రకాశకుడు సారాలాబుసింగుగారికి మూడునెలలు విడితైదును వేయబడెను.

ఖిలాఫతు నలంటిరుకు ఆరునెలలు శిక్ష

లాహారు ఖిలాఫతు నలంటిరు ఆబ్దులు హమీదుగారు రాజద్రోహాకేసును పొడిసండుటకు 6 నెలలు శ్రైదుశిక్ష వేయబడెను.

నిర్బంధించిన ప్రారంభవిద్య

భారతవారిమనోభావో యాజమాన్యమున కాశీవాడపుర మందిరమున యూలె 2-6 తేదీ సాయంత్రంకాలమున శ్రీలక్ష్మణుని గాను. నిర్బంధించిన ప్రారంభవిద్యను మునిసిపాలిటీవారుఅనుబంధించుచున్నందు యావిధానమువారికలపట్టుకూడ అనునర్థమునబు చేయవలయునను తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను. శ్రీమతి కోకా కృష్ణ వేణుమ్మగారు ఆధ్యక్షత వహించెను. శ్రీమతులు కవకమ్మ, నంకటరమణమ్మ, లక్ష్మీనాగమ్మ, మందరమ్మ, భోస్లూరమ్మ, కలమ్మగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి.

వాతావరణ నిధి

1922-23 సంవత్సరం ఆగస్టు నెల 3-వ మంగళవారము.

తల్లి ముగ్గు వారములు	ఆగస్టులో ఆదిత్యోదయము కల 24 గంటలలో	ఆగస్టులో అర్చ్యోదయము కల 24 గంటలలో	కల 24 గంటలలో వర్షము	వర్షిగ తేదీనుండి వర్షము	వర్షమునుండి వర్షమునుండి
31-8-22	45.4	78.1	...	59.54	...
1-9-22	85.6	77.3	...	87.87	0.92
2-9-22
3-9-22	82.6	77.0	0.16	50.62	7.20
4-9-22	86.6	81.4	...	84.80	4.74
5-9-22	87.2	78.3	...	18.76	1.11
6-9-22	76.7	68.8	0.05	84.95	5.12
7-9-22	98.9	80.8	0.02	4.98	5.59
8-9-22	98.6	81.1	0.06	10.12	1.81
9-9-22	98.0	80.9	...	8.87	2.26
10-9-22	99.8	78.3	...	10.18	1.32
11-9-22	100.6	77.3	0.10	2.84	1.03
12-9-22	98.1	76.5	0.20	6.04	0.91
13-9-22	94.	76.2	...	5.43	0.59
14-9-22	97.1	77.1	...	8.17	0.72
15-9-22	90.9	78.4	...	0.08	0.47
16-9-22	94.2	75.7	...	2.39	...
17-9-22	85.7	74.2	...	12.73	1.19
18-9-22	83.2	72.9	0.15	80.80	9.16
19-9-22	80.4	72.5	1.23	61.00	4.89
20-9-22	78.5	73.5	0.50	86.91	16.01
21-9-22	83.9	75.7	0.14	11.28	9.98
22-9-22	88.0	61.9	1.88	81.19	4.16
23-9-22	74.3	75.5	0.45	82.89	0.10
24-9-22	88.6	71.7	0.03	82.83	...
25-9-22	84.6	78.2	0.01	58.77	11.01
26-9-22	89.8	73.9	0.27	7.05	5.50
27-9-22	94.8	73.1	...	5.28	4.78
28-9-22	98.3	74.6	...	1.58	2.94
29-9-22	95.1	73.9	...	0.62	2.46
30-9-22	94.8	74.6	...	8.27	5.94
1-10-22	100.3	76.0	0.27	4.88	3.22
2-10-22	79.6	65.6	0.82	6.68	4.89
3-10-22	82.5	65.8	0.18	6.61	1.47
4-10-22	66.0	52.9	0.6	8.00	2.65
5-10-22	65.4	52.1	1.59	11.61	6.88
6-10-22	46.9	69.7	0.81	2.46	0.08
7-10-22	55.0	7.46	0.88	11.44	2.72
8-10-22	0.28	11.80	3.02
9-10-22	98.4	73.8	1.16	0.77	1.47
10-10-22	100.0	75.0	0.02	2.66	2.86
11-10-22	100.2	78.6	...	2.84	1.15
12-10-22	0.25	2.82

సర్కారులు, పర్వతప్రాంతములందు ముప్పలు మిలేముగ నుండెను. మైసూరునుండి దిట్టముగ నుండెను. ఇతర ప్రదేశములలో గుల్బర్గా నుండెను. బొంబాయి, సెంట్రలు, దక్కన్ లుం శాస్త్రీ ర్త యధికముగ నుండెను. పశ్చిమగోదావరి, మైసూరులందు పామాన్య ముగ నుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ నుండెను. దక్క ను పర్వతప్రాంతములందు వేడిమి హెచ్చెను. పశ్చిమతీరము సెంట్రలు, సర్కారులందు వేడిమి తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు మార్పులు లేవు.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

అఖిలభారతాయుర్వేద మహాసభ

పదమూడవ సమావేశము

ఈనెల 5 వ తేదీ మధ్యాహ్నము రాజమహేంద్రవరమున చింతామణి నాటకశాలలో నీ మహాసభ ప్రారంభమైనది. నాటకశాల చుట్టూగా నలంకరింపబడినది. ముఖ్యధ్యక్షులు మహామూలము వెంకటేశ్వరమూర్తి సభకు వచ్చిరి. 100 ప్రతినిధుల పేర్లు నమోదు చేయబడినది. సభాధ్యక్షుడు వైద్యపంచాంగ కృష్ణ శాస్త్రి కవడేగారికి ఘనముగ స్వాగతముసంబడినది. సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు న్యాపతి నుబ్బారావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు స్వాగతమును చెప్పిరి. (ఇది కవిరాజము ప్రతికలో ప్రకటింపబడినది) పిమ్మట అధ్యక్షుడు నియోజనము గ్రహమును జరుపబడినది. సభ జయప్రదముగ బయటవెళ్ళి కొంత దూరము నాటకశాలను విచారమున తెలుపుచు కవి రాజయ్యామినీ భూమిని, కవిరాజయ్యామినీ నాథుని, కవిరాజయ్యామినీ నాథుని (కలకత్తా), కవిరాజయ్యామినీ (లాహోరు), గార్లు గోదావరి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడు పంతులు తంతి వార్లను సన్మానసంఘం ఉపాధ్యక్షుడు ఆచంట లక్ష్మీపతి గారు చెప్పిరి. పిమ్మట అధ్యక్షుడు గీర్వాణ భాషామండలి అధ్యక్షుడు సన్మానమును చెప్పెను. అధ్యక్షుడు సన్మానము చేపు ప్రకటింపబడును. పిమ్మట విషయ నిర్ధారక సంఘసభ్యుల నియోజనము జరిగినది.

రెండవరోజు

6 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు మరల సభ ప్రారంభమైనది. నాటిపరిత, త్రివిధతత్వము, వనమాలికలు, స్త్రీల వ్యాధులు, కష్టవ్యాధి చికిత్స, ఆయుర్వేద మహిమ మున్నగు విషయములను గూర్చిన వ్యాసములు చదువబడినవి. మరల నానా మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభ జరిగినది. మహామండలి గణితశాస్త్ర నివేదికను కావ్యధర్మి చెప్పెను.

మూడవరోజు

7 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2-20 కు మరల సభ జరిగినది. ధన్వంతరిపూజ జరిగిపిమ్మట అధ్యక్షుడు నాలుగు తీర్మానములను సుపాదించెను. అతీర్మానము లామోదంబుడైనవి. (1) ఆయుర్వేద వైద్యశాలల నేర్పించి ఆయుర్వేదము సభ్యులందరినీ విద్యార్థులకు విద్యాధిపతిత్వముల నొసంగి లోకమున బోధించుటకు మున్సిసిమలు సంఘములవారిని యీ సభవారిని సంబంధించుచున్నారని. (2) ఆంధ్రదేశమునందలి యితర స్థానిక సంఘములవారు గూడ నిలువే సహాయముచేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. (3) గ్రామములలో ఆయుర్వేద సిద్ధాంతము ననుసరించి ప్రజలకు ఆరోగ్యవ్యాధి నిరోధక విషయములను బోధించుటకు ఆయుర్వేద మహామండలివారి కేర్పాటు చేయవలెను. ప్రజలు మహామండలివారి ఉపదేశముల ప్రకారము నడుచుకొని ఆరోగ్యవంతులుగ నుండునని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. (4) ప్రస్తుతము ప్రతిపండులమునను ఆయుర్వేద విధానము ననుసరించి చికిత్స చేయుచున్న వైద్యుల ఒట్టికను సిద్ధపఱచి దానిని మహామండలివారు ప్రకటింపవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

విరాళములు

పితామహం మహారాజావారు

ఆరువందలు విరాళ మొసంగుట

ఈ మహాసభకు పితామహం మహారాజావారు ఆరు వందల రూపాయలు విరాళ మొసంగిరి.

ఇతరులు

బొబ్బిలి మహారాజావారు 100 రూపాయలును, ఉండూరు రాజావారు 50 రూపాయలును సన్మానసంఘమునకును ఆయుర్వేదాచార్య రామేశ్వరశాస్త్రి (గ్వాలియరు) గారు మహామండలికి 50 రూపాయలును విరాళముల నొసంగిరి. డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు సభలో కేలిసిరి. విరాళముల నిచ్చిన వారి కందరికినీ సభవారు వందలము లావరించిరి.

ఆయుర్వేదకళాశాల విద్యార్థిసంఘము

చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలయందు వైద్యవిద్య నభ్యసించినవారు పలువురు రాజమహేంద్రవరమున సమావేశమై ప్రాతవిద్యార్థిసంఘము నేర్పించిరి.

ఆయుర్వేద ప్రదర్శనము

రాజమహేంద్ర ముఖ్యధ్యక్షులతో 5 వ తేదీ పుడయము 8 గంటలకు ఆయుర్వేద ప్రదర్శనమును గోదావరి జిల్లా జడ్జి దివానుజూపారు ఎం. ఎస్. త్యాగరాజయ్యగారు ప్రారంభించిరి. మొదట భూమిపట మెత్తబడినది. చాళితీ నుబ్బారావు పంతులు, వైద్యపంచాంగకవడే, డాక్టరు లక్ష్మీపతి, గోపిశెట్టి నారాయణ స్వామినాయకుడు, కంచుమర్తి రామచంద్రారావు, దివానుజూపారు చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులు, గార్లు మున్నగువారు ప్రదర్శనమునకు వచ్చిరి. ధన్వంతరిపూజ జరిగిపిమ్మట ఆయుర్వేద భూమిని నోర రామశాస్త్రిగారు (బెజవాడ) ప్రదర్శనావశ్యకత,

13 వ అఖిలభారత ఆయుర్వేద సమేళనము

(మా స్వస్థియ విరేఖితుండీ)

రాజమహేంద్రవరము, ఆగస్టు 5:—పదమూడవ అఖిల భారత ఆయుర్వేద వైద్యసమేళనము మిగుల అత్యుత్సాహమున నేడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు శ్రీ గున్నేశ్వరరావు గారి చింతామణి నాటకశాల (రాజమహేంద్రవరము)లో సమావేశమయ్యెను. సభాధ్యక్షము మిగుల రమ్యముగా ఖద్దరు జండా లతోను, కాగితపు గొలుసులతోను, మహర్షులు వైద్య మహా పురుషుల నామములు పటములతోను, అలంకరింపబడినవి. భవనము సంపూర్ణముగ ప్రతినిధులతోను, ప్రేక్షకులతోను నిండినది. అధ్యక్షుని ఉత్సాహముతో బాండు వాయిద్యములతో ఉరే సంపుచేసి సభాధ్యక్షమునకు గౌరవించిరి. అంతట ఎల్లరును లేచి తమ రీతిని గౌరవించిరి. ఆ భవనమునందు ప్రముఖులూ కృతుని చేసిరి. వైద్యవశ్యులు కవిరాజులు యితర మహా పురుషులు, ఉద్యోగములు పురస్కారులు దయచేసిరి.

వచ్చినవారిలో నీక్రిందివారు కొందఱు:—వైద్యరాజ సహాధికారి నాథుని (పూనా) భిష్ణురత్న గంగాధరశాస్త్రి జోషి (పూనా), ఆయుర్వేదాచార్య వైద్యభూషణ పురుషోత్తమశాస్త్రి (నానాల్, పూనాజిల్లా) ఆయుర్వేద విశారద గోవిందశాస్త్రి వర్మకర్, వైద్యభూషణ నాథునిశాస్త్రి ధాతార్ (ఇయోలా, నాసిక్ జిల్లా) డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీ పతిగారు (చెన్నపురి) డాక్టర్ ఎన్. మాధవ మిశ్రగారు (ఆయుర్వేద మహామండలి కార్యదర్శి) ఆయు. ఎం. వి. శాస్త్రి గారు మంగళూరు, హాకిం హరిగోవిందజీ (పైదరాబాదు) ఆయు. భూ. యన్. రామశాస్త్రి (బెజవాడ) డి. సీతారామా చార్యగారు ఎ. విజయకారధి అవరగర్. (బందరు) చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహాచలంపంతులుగారు (ఆంధ్రవిశేషుడు), గజ విల్లి రామచంద్రారావుగారు (అఖిలభారత కాంగ్రెసులో సభ్యుడు), బి. వి. పండిట్ (నంజంగూడు, మైసూరు) ఆయుర్వేద విద్వాంస్ ఆచల వెంకటరామపండితుడు (బెంగళూరు), కంచుమర్తి రామచంద్రారావుగారు దివాన్ బహద్దరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులు (రాజమహేంద్రవరం) గార్లు, మహామ 300 ప్రతినిధులు రిజిస్టరుకావడిరి. శ్రీయత న్యాపతి నుబ్బారావు పంతులుగారు (ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు) తమ యువస్వామి సమున జరిగిరి.

పిమ్మట మంగల సభ్యుల శాస్త్రిగారు (మహారాజేంద్రం), ఆయుర్వేదాచార్య రామశాస్త్రిగారు (గ్వాలియరు), ఆయుర్వేదాచార్య ఎం. వి. శాస్త్రిగారు (మంగళూరు) కవిరాజ హాకిం హరిగోవిందుగారు (పైదరాబాదు) నాథునిశాస్త్రి ధాతార్ గారు (పూనా) ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు (మదరాసు) సంస్కృతము, హిందీ, తమిళము, తెలుగుభాషలందును ఉపపాదించి, బలపరుపుగా, వైద్యపంచాంగ కృష్ణ శాస్త్రి కవడేగారు ఆమెతోత్సాహ కరతాళధ్వనుల సహాసభకు అధ్యక్షత వహించిరి. వారు 44 అచ్చుప్రతిములుగల సంస్కృతమున రచియింపబడిన తమ యువస్వామిసమున జదిపిరి. సభ్యులయొక్క ఆసందమును బడసెను. మిగుల చక్కగాను అనేక గూఢ విషయ గర్భితముగను, రసపురితముగను నున్నట్లు చెప్పబడినది.

సభ జరుగుచుండెను మధ్య డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి గారు యీ క్రిందివిధమున వచ్చిన తిలపివారల జదిపిరి. అందు తాము రాజకీయసంఘము విచారమును సభకు విషయమును తెలుపుచు వ్రాయబడినది. కవిరాజ యామినీ భూమిని రాయ్, (కలకత్తా) కవిరాజ జోగింద్రనాథుని (కలకత్తా), లక్ష్మణానందగారు (లాహోరు) ఆయుర్వేదాచార్య శతగోపాలాచారి (నానాల్) వైద్యరత్న భారతశాస్త్రి యాద్ (మదరాస్) డాక్టరు ఆర్. భట్ (గడగ), ఎ. సుబ్రహ్మణ్యంపిల్లై (తిరువూర్) టి. ఎస్. పంచాక్షరపిల్లై (తిరువూరు), కవిరాజ జ్ఞానేంద్రనాథ నేక (కలకత్తా) గోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు (కాకినాడ), రాజవైద్య శ్రీరామశాస్త్రి (రెంగి).

ఒకధిగ్రంథమును, వాతపితృ శ్లేష్మములకును ఒకపుటకును నల సంబంధము మున్నగువిషయములనుగూర్చి సంస్కృతాంధ భాషలో గంభీరోపన్యాసములనొసంగిరి. జీవీయులకాయుర్వేద విధానమునందాసక్తి మరల కలిగినది. దానియందుగల జ్యేష్ఠ మంతరించినది. వైద్యులదివరకు వైద్యవిషయముల నెవ్వరికిని చెప్పక భేషజశబ్దము సార్వకీయముచే ఆయుర్వేదవిధాన మిదివరకు అపఖ్యాతికి పాల్పడినది. భవదనుగ్రహమున నివిధానము ప్రకరమన మగుగాక అని నుడిచి త్యాగరాజయ్యగారు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించిరి. సన్మానసంఘము వారు స్వయముగ నాటివెంచిన 300 రకముల మొక్కలును సిద్ధావధ లోహ భస్మములును మాత్రలును, మూలికలు మున్నగువిషయముల ప్రదర్శింపబడినవి. పూనా మున్నగు వెక్కు పట్టణముల నుండి కొన్ని వచ్చినవి. చెన్నపురి ఆంధ్రఆయుర్వేదభాగ్యవీ వారును హాకిం హరిగోవిందజీ (పైదరాబాదు) గారును కొన్నిటిని పంపిరి. ప్రాచీనాయుర్వేద గ్రంథముల మున్నగునవి పైదరాబాదు మైసూరు చెన్నపురి కాకినాడ, రాజపుటానా భరంపురం మున్నగు పోట్లనుండి వచ్చెను.

తెజి స్టేటి వు ఎస్సంబ్లీ

సిమ్లా, ఆగస్టు 4:—వైసభలో 18 తీర్మానము లుపసాదించబడును. ఇందులో ఏతీర్మానములైన ప్రభుత్వమువారు నిరాకరింపవచ్చును. ఎం. కే. రెడ్డిగారు 5 తీర్మానముల సుపాదించెదరు. మిప్రాగాగు మానుతీర్మానములు: ఇండియన్ వైస్యములో కమిషనుహోదా ఉద్యోగులను భారతీయులను నియమించు విషయమై జరిగిన విధానమునంతను తెలియజేయవలెనని కే. సి. నియోగిగా రడిగెదరు. ఇండియా గవ్న మెంటులవారికిని ఇండియా కార్యదర్శిగారికిని ముందు వజ్రపూస పాలనవిధానమును గూర్చి జరిగిన భవమును తెలియజేయవలెనని కేమగిరిఅయ్యగారు రడిగిరి. ఉరియాభాషను మాట్లాడు అన్ని రాష్ట్రపు ప్రదేశములను బీహారు బరిస్టా, మద్రాస్, బెంగాల్, మధ్యపరగణాలలో నున్న ప్రదేశముల నన్నిటిని తేర్చి ఒకేప్రభుత్వముక్రింద తేర్చవలెనని బాబూ బ్రూజో నుండరదాసుగారు తీర్మానమునుపాదించెదరు. భారతీయులను వైస్యములో తేర్చుకొను విషయమైగూడ జరిగినవిషయమును తెలియజేయగోరెదరు. ప్రభుత్వపాలిత రైల్వేల కకు ఖర్చువిషయములను తెలియజేయుటకును తగ్గించుటకును ఒక సంఘమును నియమింపవలెనని మిప్రాగాగు తీర్మానము లుపసాదించెదరు. రైల్వే కర్మాలయములందగ్గర సాంకేతిక విద్యాపాఠశాలలనుగూడ మెకానిక్, టెక్నికల్ ఇంజనీర్లను తయారు చేయుటకు నెలకొల్పవలెనని తీర్మానము నుపసాదించెదరు. పూ రీ పట్టణము లో బ దాదం దా లో మూడవ తరగతి టి కె గ్లట్ల నీ యు వ లె న ని తీర్మానము నుపసాదించెదరు. క్రయాజివల సౌకర్యార్థము ఇంటర్మీడి ఎటులరూపి బండ్లనుగూడ ఇచ్చును తేనివోట్ల వేయవలెనని వజ్రపూసగారు గోరెదరు. ప్రభుత్వోద్యోగములకు నియమించునపుడు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నవలంబించు యోగ్యత, సామర్థ్యమునుబట్టి వ్యక్తులను నియమింపవలెనని జయంతి రామయ్యపంతులుగారు తీర్మానము నుపసాదించెదరు. కేంద్రప్రభుత్వమువారికి రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి కుకలసిన మొత్తపుపన్నులోనుండి రెండుకోట్ల రూప్యములను తగ్గించి ఆమొత్తమునుతగ్గించుటకులగల్గినలాభమును మద్రాస్, సంయుక్తరాష్ట్రములు పంజాబులకు కట్టణము ఒకరినుండి ఇంకొకరికి ఇచ్చు నియంధనలను కారము కలుగజేయవలెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంతర్గతముగ స్వపరిపాలనాధికారముగల అధినివేశములు ఇండియాపట్ల జూపు భావములనే ఇండియాప్రభుత్వమువారు అధినివేశములపట్ల జూపవలెనని ఎం. కె. రెడ్డిగారు తీర్మానము నుపసాదించెదరు. లెజిస్లేటివు, ఎస్సంబ్లీ, రాష్ట్రీయ శాసనసభలు మూడేండ్లకు బదులు 5 ఏండ్లకురే ఊండవలెనని నూపించెదరు. పరిపాలనా వ్యయ భారమును తగ్గించుటకు నెల 1 కి 500, ఆపాంతములు జీతములను అన్ని ఉద్యోగములు ఇకముందు నిర్ణయించవలెను. ఇండియాలో పనిచేయుటకు రప్పించబడిన యూరప్షియనులకు ఇచ్చు అధినివేశపుధృతిని ఆతని కిచ్చు జీతములో 1/3 శంతుకు మించకుండ నీయవలెనని ఇంకోక తీర్మానము నుపసాదించెదరు.

ప్రస్తుతిమందున్న ఉద్యోగుల జీతములను 500 రూప్యములకు తక్కువగాకుండ 2/3 శంతులు తగ్గించవలెను.

రంగూల్లో క్రొత్తగ నెలకొల్పబడిన రాచకీయ సంఘమువారు భారతీయులు బర్మావాసులతో సహకారమునుండ వలెనని గోరుచు జెనరలు బర్మా సంఘసభలో ఇండియన్ అసోసి ఏషనువారు కలిసి పనిచేయవలెననియు తీర్మానించుకొనిరి. ఈ ఉభయపక్షములవారును బర్మా రాష్ట్రములోనున్న భారతీయుల వాక్కులను కాపాడవలెను. ఈ సంఘాభిప్రాయములతో ఏకీభవించిన భారతీయులనుమాత్రమే శాసనసభలకు ఒటూరిచ్చి బంపవలెను. భారతీయులు శాసనసభలకు పోవలెను. ఈ కార్యక్రమము అంతయు ఇండియన్ ఎస్సెషియల్ వారి సభయందు జరిగెను.

Table with 2 columns: Item Name and Amount. Items include సివిల్ ప్రాజీడరు కోడ్, క్రిమినల్ ప్రాజీడరు కోడ్, ఇండియన్ పీనల్ కోడ్, శతకరతనావళి (గ్లాజు), సుమతి, సరసింహ, వేమన, విడిగా, శృంగార రత్న శతకము, వేణుగోపాలశతకము, కాళహస్తి లింగశతకము, రామలింగేశ శతకము. Amounts are listed in numbers like 5 0 0, 6 0 0, etc.

బి. సి. ఎస్. ఉద్యోగులు

ప్రధానమంత్రి ప్రోత్సాహములు

నిరాకరణావలంబులను జెడలించుట

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను గూర్చి ప్రజల సభలో చర్చ జరిగినపుడు ప్రధానమంత్రియగు లామడుకాజ్జిగారి సగిన యుపన్యాసమును సంక్షిప్తముగా నిట నులించుచున్నాము.

సంస్కరణములు: - నిరాకరణావలంబులు

ఈ సంస్కరణములను పరిక్షా ప్రవేశ పెట్టితిమి. వాని వై తొందరపడి యభిప్రాయము నొసంగరాదు. భారత సాయకులను తొందరపడి, మనకార్యములపై విశ్వాసము నొసంగరాదు. ఇంకొకటి ముఖ్యము బిరుదుగలిగియుండవలెను. అప్పుడు యిది సందేహము. కాని యంతవరకు నిర్ణయించి యభివృద్ధి త్వకరముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. అప్పుడు ఈ సంస్కరణములకు కష్టకాలము వచ్చినది. అప్పుడు కష్టము మొదలు ఈ మధ్యవరకు నిరాకరణావలంబులను ప్రతిఘటించెను. ఈ సంస్కరణములందు పాల్గొనుటకు గొప్ప వారు కష్టములను నిరాకరించిరి. కాననభలం బీయతివాద పక్షమువారు లేకుండిరి. వారిసహాయము లేకనే ఎన్నికలు జరిగెను. ఈ పరిక్షను బాగుగ నుపయోగించుటకు నుద్దేశము ను మధ్యపడిరి. వ్యతిరేకముగ నుండినవారును నుండిరి. ఒకసంవత్సరము సంవత్సరకాలములో మరల ఎన్నికలు జరుగవలసి నేను తలంచెదను. ప్రస్తుతము నిరాకరణావలంబులను చరమదశకుం దున్నది. కాగల ఎన్నికలలో నీయద్యమ మేవిధముగ నుండు నదియు నిరాకరణావలంబులు వారి యనుచరులు ఎన్నికలపై డెల్లు ప్రవర్తించునదియు, నేను జ్యోతిషము చెప్పకాలము ప్రస్తుతకాలములలోని సభ్యులవలె వారును ముగిసినట్లై ను క్రద్ధుగను పనిచేసేడి మితవాదప్రవృత్తి గలవాత కత్తుతో లేక అధికారమును బ్రెటిషు పరిపాలనకు భంగకరమైనట్లైయు ప్రమాద కరమైనట్టి కార్యవిధానమునుబట్టియు వారిని ఎన్నుకొందులో చూడవలసియున్నది. అందువలననే పరిక్షాకాలము కష్టకాలము ముందు రానున్నదని నేను చెప్పియుంటిని. కాననభలం బట్టి మా రుండి భారత ప్రజానాయకులు అట్టి యుద్దేశ్యముతోనే ప్రవేశించిరని మనము బ్రాగ్ తేవడవలసియుండును. ఒక్కవిషయము మాత్రము మనము స్పష్టపరచవలసియున్నది. బ్రిటిషు తన బాధ్యతను భారతమున కొప్పుకొన దని తెలియజేయుటకై - అది మనదేశ రాజ్యాంగ సీతయే గాక ప్రజల విశ్వాసమును పొందిన ప్రతిదేశ రాజ్యాంగవర్తమును అసతి నే గమనిండును. కనుక ఈ విషయము మనదేశమునందు కన్న ముఖ్యము. భారత దేశము న కెండుక పటములు యోగ్య కరము. అచ్చట అనేక విషయముల సందేహములు వదులు లు పుట్టుచుండును. కనుక వానిని బాకర్తొంటు నీటిని తెలియపరచుట యవసర మగుచు న్నుది. మనబాధ్యతల ప్రకారము మనము నిలుతుము - వాని నిర్వహణార్థ మెట్టిచర్యలను బుచ్చుకొనవలెనో వానిని తప్పక పుచ్చుకొందుము.

బ్రిటిషు లేచివెళ్లిన

మన బాధ్యత యీ దేశ ప్రజలకేగాక భారత ప్రజలకు గూడ నున్నది. మన వైమంచుకొనిన భారతమును సంపూర్ణముగ చివరవరకు మోయుటకు సిద్ధపడవలెనని వరకు అచ్చట నుండుటకు మనకు హక్కులేదు. యూరోపియన్ తటము నుండి బాతులకన్న ను గూడ ఒక్క భారత దేశమునే యనేక జాతులు అనేక తెగలు గలవు. మనోహరము కలుగుట కనేకయవకాశము లాదేశమున గలవు. బ్రిటిషు తనసంరక్షక హక్కును నటించుండి తీయగానే భారత దేశము నులభముగ దోపుడుగాండ్రుచు బలవంతులకు ను అపాతి యగును. మనము మనయధీనములోనికి దీసికొని సంతటివరకును భారత బ్రిటిష్ యీలాగుననే యుండెను. ఈ కమాంతరముల చెంటికిని ఎప్పుడను ఇట్టి సంఘర్షణయే యుండెను. కాబట్టి మరల అగొప్ప దేశమునందే మన సంరక్షణకాస్తమును తీసెయడల అట్టి స్థితి యే. సంధి విం చు ను అట్లు చేయుటకు లభ్యమగు గొప్ప పాపము నొడిగట్టుకొని వారమగుదుము. మనము సంపూర్ణాధికారము వహించియున్న భారత ప్రజాపతికే గాక సార్వభౌముని పరిపాలనకు లోబడిన భారత సంస్థానాధిపతులయెడలను, బాధ్యత గలిగియున్నాము. భారత సంస్థానము లాదేశములందు మూడవ పాలుగలవు. వారియెడలను గొప్ప బాధ్యతగలదు. వారు విషయ

స్థితిలో, సకాలములో ఇతరుల మాటలకు లోబడి, మన కిందయే నిలిచిరి. సామ్రాజ్యమునకును సార్వభౌమునకును రాజభక్తి జూపి మనరాజ్యమునందో, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందో దిశప్రదేశములందో, వారు మనకు అపత్సయమున సాజవడిరి. కనుక మనకు వారియెడ గల బాధ్యత యపారము చేతమునందు కేవలము యిచ్చవారు మనవైవాధికారపడి యున్నాడు. నుపరిపాలనాభివృద్ధి బాధ్యత మనవైకలదు. అట్లుండ ఆ బాధ్యతను నిర్వర్తించు కర్తవ్యతే?

ఇండియాను వదలివెట్టుము.

మన యీ బాధ్యతా నిర్వహణమునందు భారత ప్రజల సహకారము నేపేక్షించితిమి. అధిక సంఖ్యాకులగు రమ్యుని కోరితిమి. అట్లు కోరుట వ్యాయపని నేను తలంచెదను. వ్యాయస్థానము లకు, నేపకు, భారత ప్రభుత్వమునకు తమయధీనమున నుండేడి కాననభలం వాని రమ్యుని పిలిచితిమి. ఇది వ్యాయమగు పరిణామము. కాని యంతమాత్రమున మనబాధ్యతను వారికొప్పుగించితిమని తలంచజరదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు భాగస్వాముల జేయునుద్దేశ్యముతో వారి సట్లాహ్వానించితిమి. అగొప్ప భారతమును మోయుటయందు మనకు భారత సివిలు సేవకులు, భారత పోలీసులు, భారత జడ్జిలు, భారత కాననభల, సహకారము అవసరము. అయితే బ్రిటిషు అధికారములను అప్పటివలెనే పొందుచుండుట యవసరము. వారు విశేషముచుండిలేదు. వివరములను జూచినపుడు వాతే ఆశ్చర్యము గలిగెను. మనదేశమునందే చల్లని ప్రదేశమున పెరిగినవారు అత్యుష్ణ దేశముతో అనేక కష్టముల నెదుర్కొని అన్ని కష్టములకును పాలై 815000000 ల మందిని పాలించుటకు 1200 మంది మాత్రమే యున్నారు.

సర్ డి. ముల్లా: - ఆ 1200 మందిలో బ్రిటిషు అధికారులందరను గలరా?

ప్రధానమంత్రి: - అది సివిల్ సర్వీసువారి సంఖ్య మాత్రమే. పోలీసు, మెడికలు ఉద్యోగులందు చేరరు. బ్రిటిషు సివిల్ ఉద్యోగులు 1200 మంది. బ్రిటిషు పోలీసు ఉద్యోగులు 700 మంది. బ్రిటిషు మెడికలు ఉద్యోగులు 600 మంది. అగొప్ప దేశమును వీక్షించు సంతకర్తవ్యములందీ, అడవిదేశక యాది 500 మంది కాంతముగ పరిపాలించుచున్నారు. రోమను సామ్రాజ్యమునకు మిట్టి సంఖ్య పోలీసుల మరెవ్వరును మనము కనికరముగండు. దీనినిచూచి మనము గర్వపడవలయున్నది.

మనజాతి ప్రాముఖ్యత

ఇంత జనుప్రదమగు ప్రభుత్వమును సాగించి యుష్పాంగల దేశము ప్రపంచమునందు మరొకటి గలదని నేను తలంపను నే నిదివరలో నొకమారు చెప్పినటుల గొప్పగొప్ప ప్రదేశములను పాలించెదవారు చేరు ప్రభావితరేక, యనేకులు మనవారు గలరు. వారు ఉపకారవేతనము పుచ్చుకొనిన తరువాత మనకు కన్పించినను, వారు ఎంతకాలము నేల కొలచి నుండి ప్రజలను సుప్రసిద్ధముగ పాలించినను, వారిపేళ్లే మనకు గుర్తుండవు. ఇండియన్ సివిల్ ఉద్యోగులుగ నుండిరిమాత్రమే మనకేతరులెరిగించిన యెరింగింతురు. అంతకువైన వారిచారిత్రము గాని వారిపాలనాసరణగాని, వారిపలుకుబడిగాని మనకు తెలియవు. వీరి పరిపాలనయందు, వీరి వ్యాయనిర్వహణమునందు పాతిక శతాబ్దముల కట్టి విశ్వాసముండినదియు మనకు తెలియదు. ఇదంతయు మనజాతి ప్రాముఖ్యత, జాతిగౌరవము, అని మనము సంతోషింపవలయును. నేనిదిషయమై పలుమారు అమెరికనులతో మాటలాడి యుంటిని. వారు చేయుచుండు రానివారు ఇతరగొప్ప ప్రదేశములను రాజ్యముచేయుచుండిరనియు, ఆ ప్రతిభ మన బ్రిటిషు వారికే కట్టిన దనియు అమెరికనులు అచ్చెరువొందుచును. ఈ సివిల్ ఉద్యోగులను మనమెంతయేని హద్దీంపడకును ఈపార్లమెంటు ఎంత సహాయము చేయదోనో, వాతే దేశక్షేమ నిమిత్తము వారి నిమిత్తము చేయవలెను. వారికి వ్యాయము గలుగుటకు మనము శ్రద్ధ జైకొనవలెను. బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారియెడల యీ విధముగ నున్నదని వారు తెలిసికొనవలెను.

భారత సహకారము

భారతదేశ పరిపాలనమునందు భారతీయుల సహకారమును పొందవలెనని తలంచెడి వారిలో నేనొక్కడను. ఆ సహ

కారము సామ్రాజ్యమునకు బలము నొసంగును. భారతీయులపై సామ్రాజ్యమునకుల యధికారమునకు బలపథకమగును. వారు సామ్రాజ్యములోని వారిని యనుకొనుట సామ్రాజ్యమునకు చేతు కిరము. సామ్రాజ్యమునకు గాని, వారికేగాని ఎట్టికష్టము వచ్చినను, లండనులో నున్న దానికై పోరనేల యని వారు తలంపక తమ సమాచమున బొంబాయి, కలకత్తాలతోడే యున్నదని వారు తలంచి క్రద్ధపుచ్చుకొనుటకును, కనతిగ నుండును. అధినివేళ రాజ్యములందును, కాలనీలయందును మనకు యుద్ధమునందు గహాయము గలిగిన దీ కారణముల వల్లననే, ఈయుద్దేశ్యముతోనే, భారతీయులు మనకు సాయపడవలెను. దిషయమై నాయంగీకారమును తెలిపియుంటిని. ఈ ఉద్దేశ్యము నే ముందు రాగల రాజ్యాంగ నేత్రులను, పరిపాలకులను గ్రహించుటగాక! భారతీయుల సహకారము వారియుపన్యాసములపై గాక వారికార్యనిర్వహణము ననుసరించి యుండును. భారతీయులు దీనిని బాగుగ గుర్తెరుంగవలెను. వారు ప్రతికలలో ప్రకటింపబడెడి యుపన్యాసముల జనువుదురు. ఆ యుపన్యాసముల కెక్కువ విలువ నొసగుదురు. పరిపాలనావిధాన మదియే యని తలంచురు. ప్రజాస్వామ్య పరిపాలనం దిదియొక యంతముగ నుండవచ్చును. ఉపన్యాసములలో పేరుపొందిన దేశములు యుద్ధమును నిర్వహించుటయందు నెనుకడకట్లు నేను కనుగొనగలిగితిని. కాని వానితో పాటు రాజ్యాంగ నిర్వహణకే క్రితాడ యలకడ చేసికొని, సివిల్ పరిపాలనయందు సమర్థత సంపాదించుకొనవలెను. అప్పుడే వారి సహకారము నేపేక్షించిండువలెన లాభము గలిగెనని సంతసింపదగును.

బ్రిటిషు ఉద్యోగులు అవసరము

ఒక ముఖ్యవిషయము. భారతీయులు ప్రభుత్వ నిర్వహణ మందెంత అనుభవమును సంపాదించినను బ్రిటిషు సివిల్ ఉద్యోగులుండుట అవసరము. 81 కోట్లమంది ప్రజలకు 1200 మంది బ్రిటిషు ఉద్యోగులు అధికము కాదు. ప్రభుత్వ భవనమునకు పీఠపునాదులవంటివారు. ఈపునాదులు అధికముగ కైకొని ఎట్టి గొప్పభవనము నైనను నిర్మించవచ్చును. కాని యీ పునాదులు లేకున్న భవనము కూలిపోవును. అంగ్లేయులకు పనులు దొరకనందున భారతదేశమునకు పంచబడుచున్నారని కొందరు విపరీతముగ వ్యాఖ్యానము చేయుచున్నారు. భారతదేశమునకు పోవ సంసిద్ధులైన వారు దొరకుట లేదని చెప్పటయందుకొంత నిజముండును గాని ఇచ్చట మంచి పనులు దొరకనందున అచటికి పోవుచున్నారని చెప్పట భావ్యముకాదు. భారతదేశపు బాధమరేక ఇట్లుమాట్లాడుచున్నాడు. ఒక్కని శిక్షపొందిన ఉత్సాహవంతులను విజ్ఞానమును అగులం గ్లే యు యు వకులు భారతదేశమునందు అధికారులుగ నుండుట భారతదేశమునకు లాభకరము. ఇందుకు భారతీయులు కృతజ్ఞులై యుండవలెను. నిజముగ భారతీయులలో అనేకులకు అంగ్లేయుల వ్యాపకపరిపాలనము పట్ల విశ్వాసముగలదు. వారు భారతదేశాధ్యోగుల కన్న అంగ్లేయోద్యోగులన్న అధికముగ నున్నచున్నారు. కావున అంగ్లేయోద్యోగులు భారతదేశమునందుండుట అవసరము.

అభ్యర్థులు లభించుట కష్టము

భారతదేశమునందు అంతాతి అధికముగ నుండుటచే సివిల్ సర్వీసునందు అంగ్లేయయువకులు చేతులకు సంతయించుచున్నారు. యుద్ధసమయమునందు అనేకులు తమ విద్యాభ్యాసమును విడవాడి సైనికులుగ చేరుటచే అభ్యర్థులు అభ్యర్థులు దొరకుట కష్టమగుచున్నది. వైద్యకాభ్యోద్యోగులు కొలవరకు దొరకుచున్నారు. సివిల్ సర్వీసు, పోలీసు ఉద్యోగులు దొరకుట కష్టమగుచున్నది. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న మార్పులనుచూచి భారతదేశమునకు పోయిన తమ గౌరవమునకు సాహాయ్యము భంగము కలుగునేమో యని అంగ్లేయయువకులు తలచుచున్నారు. బ్రిటిషు సివిల్ సర్వీసును తీసివేయుట లేదనియు, ఈ సర్వీసు భారతదేశపు ప్రభుత్వవిధానమునకు ప్రాణముమంటినదియు, మనము అంగీకరించిన ఈ ఇచ్చెందు లన్నియంతా. య. ఇందు చల్ల భారతదేశమునకు పోవలయునని అంగ్లేయయువకులకు ఉత్సాహము కలుగును. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసువారి కీర్తి ప్రపంచమున. ఇతరులు వ్యాపించియున్నది. కేవలము ఉద్యోగులకే కాక వారి మాతృభూమికూడ యీ సర్వీసువారి గౌరవము కలుగజేసింది.

కావున యీ విషయముల నన్నిటిని ఒక్కొక్క మనిషువలెను యుద్ధమువల్ల భారతదేశమునందు అవసరపరపార్థము. భరలు అధికముగ పెరిగిపోయినది. ఇదికాక స్త్రీయభ్యర్థిలు అధికముచేరుబడినది. ఈవిషయమై ఇండియాను ప్రతి సహాయుని అని ఆలోచించి భారతదేశమునకు వెళ్ల తలచినవారికి ఇట్టి యుభయముల వలని కష్టములకు లొదుటై అగువిధాలులు చేయవచ్చును. అంగ్లేయయువకుల నిరుద్యోహమును అంత మొందిండుటకై తగవుగొట్టు లాసర్దులు ముఖ్యము.

నూతన శాసనసభలు

నూతన శాసనసభలు స్థాపించుట కొన్ని క్రొత్త సమస్యలు కలుగజేసింది. ఈ సమస్యలను పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమునందు కొన్ని చర్యలు చేపట్టబడినవి. ప్రతిరాష్ట్రమునందును ప్రభుత్వమునందును కొన్ని చర్యలు చేపట్టబడినవి. ప్రతిరాష్ట్రమునందును ప్రభుత్వమునందును కొన్ని చర్యలు చేపట్టబడినవి.

భాగ్యములు:—ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు లేరా?

ప్రభుత్వములో:—గౌరవనీయులగు సభ్యులకి ప్రభుత్వములో బిడ్డలు ముందుగా చక్కగా తెలిసియుండిన ఇట్టి ప్రశ్నలు ఉత్పన్నమౌతవి. ప్రభుత్వములో కార్యదర్శులు లేరా? ప్రభుత్వములో కార్యదర్శులు లేరా? ప్రభుత్వములో కార్యదర్శులు లేరా?

అశాంతి

భారతదేశపు పరిస్థితులు తృప్తికరముగ లేవు. అయినను విద్య అధికముగ వ్యాపించుచున్నది. ఇతరదేశములందలి రాజకీయ పరిస్థితులకు భారతదేశపు రాజకీయ వాతావరణమునందు కొంత మార్పు కలుగుచున్నది. అశాంతి ప్రభలు చూపి. అయినను అభివృద్ధి చెందవలసిన అవకాశము లేదు. భారతీయులకు బ్రతికొనిన అసహనము అధికమైనదియు, బ్రతికొనిన పరిపాలనను ను వారు తృప్తి పించుచున్నారనియు ఇది విషయము.

కమాండరు కన్యక:—తెనుగూరి విషయమే?

ప్రభుత్వములో:—తెనుగూరి విషయము నిలిచియుండలేదు. అయినను గౌరవనీయులగు నా మిత్రులకు తెనుగూరి విషయము నాకన్న అధికముగా తెలియును. ఈ అశాంతి ప్రతిదేశమునందున్నది. ఇటలీయులు ఫ్రాన్సునందు ప్రపంచమునందు దండెత్తుట అశాంతి వ్యాపించుచున్నది. కావున అభివృద్ధి చెంద నవసరము లేదు. ఈ అశాంతి కు ఉద్యోగుల బాధ్యత అధికముగా కలదు. ఈ పార్లమెంటు సభవారు సంవత్సరమునకు 2 లేక 3 పర్యాయములు భారతదేశపు విషయముల గురించి చర్చలుచేయుదురు. భారతదేశపు పరిస్థితులను శ్రద్ధతో గమనించుచుండుట మనకు వలసిందే. భారతదేశపు పరిస్థితులను సాధనము ప్రభుత్వవిధానమును అనుసరించుచుండుట ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వవిధానమును బలపరచుట శ్రేష్ఠమని మన అంగీకరించవలెను. మనమేమిచేసినను ఒక కారణముతో మాత్రము తొక్కుము కలుగజేసికొనకూడదు. దాని ప్రతిష్ఠ పలు క్రమమునకు భంగము కలుగునట్లు చేయకూడదు. వారి అధికారములను సౌకర్యములను లోపము కలుగునట్లు చేయకూడదు. అకాభి విషయము భారతదేశమునందు బ్రతికొని ప్రభుత్వమును సుఖపరచుచున్న ఇండియా సినిమా సర్కిలు కావు.

మన బాధ్యత

భారతదేశమును పరిపాలించు బాధ్యతను మనము వహించుచున్నాము. భారతదేశమునకు దారిద్ర్యము బాధ్యత, అదేశమునకు కాలిగట్టు గౌరవమును స్థాపించు బాధ్యత, దేశపు సహజములను కాపాడుచు విదేశీయుల బాధ్యత అంతఃకలహములను అణచు బాధ్యత మనము వహించియున్నాము.

పీఠమున గౌరవవ్రతులు యా బాధ్యతను నిర్వహించుట

ప్రతిమ ప్రాజ్ఞతధర్మము

* * *

వ త్రి కా వ్యాఖ్యలు

వయస్వి

అలహాబాదు, ఆగస్టు 8:—'కామరూప' సభలో 'సివిల్ సర్వీసు'ను గూర్చి లాయడ్ బార్నిగారు చేసిన ప్రస్తావనను వ్యతిరేకించుచు వ్రతక యిట్లు ప్రాయచున్నది:—సివిల్ సర్వీసు విషయములో ఒకటి ముఖ్యమైనది, పంచనలే ముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వము, పాపముగను, మంచి విశ్వాసములు ముఖ్యమైనవి. సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు అర్హతనుబట్టి ఈయనలను ప్రతినిధిగ్రహములను ఇచ్చెదమన నమృతముతో పార్లమెంటువారు సంస్కరణములకు సమ్మతించిరి. చాలవంది భారత రాజకీయజేతలు అతితక్కువగా బ్రతికొని 'సివిల్ సర్వీసు' ఉద్యోగులు ఇండియానుండి వెదలిపోవలయునని ఆశురతను గనబడుచున్నది. ఈ సంగతి ఇంగ్లాండులో బాధ్యతగల అన్ని కమిషన్లు వారిని కోపమున గల్గించుచున్నది. సంస్కరణకర్తలయొక్క ప్రయత్నములు వృధా అయినది లేక మరొక చెడుగును కలుగజేసినది భారతీయులే నిశ్చయపరచుకొన్నది.

ప్రముఖ ఆఫ్ ఇండియా

ఇట్లు వాకొనుచున్నది:—లాయడ్ బార్నిగారి యుపన్యాసము వట్టి అవినీతి ప్రస్తావన తప్ప వేరొండుగాదు. 1919 సంవత్సరపు సంస్కరణములకు 'పరిశోధనము' (ఎన్క్విరీ) మెంటు (అను విశేషమును అనుచితము. సంస్కరణములను మనము ఇప్పుడు సర్వేక్షలసిన సమయ మిది. మన విధానసభావము 1917 ఆగస్టు మాసములో జేయబడిన ప్రకటనను నిర్వచించబడినది. ఇండియా దేశమునకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును క్రమముగ కలుగజేయుటయే ఆవిధానతత్వము. ఇది ఒక ప్రత్యేక ప్రస్తావన లేక మెట్టు. మన ఇష్టమువచ్చినట్లు పరిశోధన గావించుటకును, విధానములకును వీలులేదు. మనము అంగీకరించిన గమ్యస్థానమును జేరుటకు ఇది నిదానమగు మెట్టు. ప్రాయశః లాయడ్ బార్నిగారి యభిప్రాయ మిదే యుండవచ్చును. అయినను భావ ప్రాణము లేకపోవుటచే ఇంత స్పష్టము జేపులేకపోయెను. కాని వింటర్ ఫ్రెంచు లాయడ్ బార్నిగారిని గరి అయిన త్రోవకు వీలుకలదు. తన అప్రమత్త ప్రస్తావనమును ఒక్క కొర వింటరుట్ క ప్రభుత్వ హెచ్చరికను గురించి తన విశేషమును లాయడ్ బార్నిగారు గనబరచిరి.

బొంబాయి క్రాంతి

వి. సి. ఎస్. ఉద్యోగులు సర్వకాలము భారతదేశమునకు యజమానులుగ నుండవలయునని లాయడ్ బార్నిగారి యభిప్రాయము. తనమట్టుకు మాంటాగు సంస్కరణములను త్రికరణకుద్దిగ ఆమోదించుటలేదు. భారతదేశ రాజకీయము లన్నియు తమ స్వభావము నిమిత్తము ఉపయోగించుటకును, అటు లుపయోగించుకొని తమ చర్యను సమర్థించుకొనుటకు అనుకూలముగ నుండుటకు చరిత్రకపార్థము గల్గించెను. బ్రిటిషు రాజ్యాంగ వేత్తల బెడంపులకు భారతీయులు భయపడుకాలము పోయినది. తమదేశములో తమ అధికారమునే చెలాయించి తమదేశమునకు తామే అధికారులుగ నుండుటకు భారతీయులు శ్రమిస్తున్నారు. వారి సంకల్పమును అనంతమున గల సైనికనిహంబులు మాన్పజాలవు. తాము సంకల్పించుకొన్న స్వరాజ్యమును సాధించువరకు అహింసాయాతమగు అసహాయోద్యమమునుండి తమ దృష్టిని వారివారాలు అడ్డుపడినను మరల్చరు. స్వరాజ్యము వారిమాన్యు. బ్రిటిషుదేశీయులు దానిని ఇచ్చుటకు దయాధర్మ భిక్షము గాదు. సహాయవారు లెంతకాలము ఇంకను ఇట్టి న్యూనతకు, పరిభవమునకు లాస్తై సహించియుండెదరు? ఇంకను ఎంత కాలము తమ దేశమునకు ఇట్టి పరిభవము గలుగుచుండ ఉత్తరవాదులై యుండెదరు?

దేశభావప్రతికలు గూడ బొంబాయి క్రాంతి ప్రతికమౌననే త్రొక్కినవి.

ప్రతిభూతి

కామరూపసభలో లాయడ్ బార్నిగారు 'సివిల్ సర్వీసు'ను గూర్చి యుపన్యాసించి తమ అవ్యక్తమును వెల్లడిజేసికొనుటయే గాక ఇంగ్లాండునకును, సామ్రాజ్యమునకును కళంకమును బెచ్చిపెట్టి అపచార మొనర్చినవారైరి. లాయడ్ బార్నిగారి యుపన్యాసములకు ఇదివరకే ప్రశస్తియున్న అసంతృప్తి మరింత ఇనుమడించును. సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును ఈ మధ్య అంతర్వలకులేకనే ఒకేమారు కలుగజేయుట కవకాశము లేరవును. అంతయుగాని ఎత్తువ్రమాదవనితము గానేందు.

సివిల్ మిలిటరీ గెజెటు

ఒక జాతి రాజకీయజ్ఞానప్రతిభాసంపత్తినిబట్టి బ్రిటిషు ప్రజలు కొంత స్వపరిపాలనమును ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిన, సామ్రాజ్యము దెబ్బడును ఇంతవరకు ప్రవేశపెట్టిన ఈ పరిశోధనము ప్రవేశపెట్టుటకు సంసిద్ధులైనపుడు ఈ పరిశోధనము జేయుటకు బాధ్యతగల పరిపాలకులకు ఈ పరిశోధనములకు విముక్తిగాంచు ప్రజలు కృతజ్ఞతను జూపవచ్చును. తమతోడి జేరియున్న చేయూత నొసగి సానుభూతిని జూపవలయును. కొందరు తమయందు నిరంకుశపరిపాలనము సూక్ష్మమైనట్లులు జేసికొనవచ్చును. ఇతరులు ఆ నిరంకుశపరిపాలనము అరికట్టుటకు గోరవచ్చును. కాని పరిపాలనమున కంతకు ప్రాణాధారమైన సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను మొదలు అనంత వరకు జేయగోరుట అరాచకమును అపేక్షించుట యగును.

ఎ. వి. సేనుగారు, బ్యాంకర్లు

లక్నోపురపు 'లిబరల్ లీకు' అధ్యక్షులుగ ఎ.వి. సేనుగారు తమ యభిప్రాయమును ఇండియా డేయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికా ప్రతినిధితో వెల్లడిజేసిరి. సివిల్ సర్వీసును గూర్చి లాయడ్ బార్నిగారు జేసిన యుపన్యాసము సంస్కరణముల నిరసనగ క్రమాభివృద్ధిని గాంచునను నత్యక్తమును తొలగించుటకు అవకాశ మేర్పడుటకు జేసినదగును. ప్రస్తుతమందు ఏర్పాటుజేసిన సివిల్ సర్వీసువారి అంశాంతమున పంచనలు చాలవనుట అన్యాయము. ఈ పరస్పరప్రకారము ప్రపంచములో ఎచటైన ఇట్టి పంచనలను పుచ్చుకొన్న వారెవరే నాకుండువా యనిరి.

అలహాబాదు సభలు

కలకలము

అధినేతలకు భారతీయుల సమస్యనుగూర్చియు బట్టుకల గలవారు ఉద్యోగమును మరల ఇంకను 5 సంవత్సరములందులయునని యోచించుటకు నిష్పాదించినను సభ జరిగెను. భాగ్యక్రమము అంతయు రసాభాసయ్యెను. వర్షము విస్తామముగ కురియుటచే సభ్యులు చాలవంది రాలేందున సభ చావుజేయవలెనని సభ జరుగు కామరూప అరగంట అయిన పిదప వర్షము, డి. సి. బ్యాంక్ గారును తెలియజేసిరి. రజా అలీగారు కూడదనిరి. కొందరు అట్లుపక్కను, మరికొందరు ఇటు ప్రక్కను మాట్లాడి గంధర్వగళనయెను. కుంజరామగారును వారి అనుచరులను సభనుండి జారిరి. ఏమియునుగదా తెలియజేయుటకు ప్రవారి కొందరి కనిపెట్టుచు జెప్పిపోయిరి. రజా అలీగారు భాగ్యసాహాయ మహ్మదు లేవ భానుగారు అభ్యుక్తులగు నుండవలెనని గోరిరి. ఆయన అధ్యక్షునిము నధిష్ఠించిరి. అధినేతలకు భారతీయులకు సమాన పౌరత్వము నీయవలెనను భావమును ఏకగ్రీవముగ అంగీకృతమయెను.

జిల్లాబోర్డు చట్ట సర్వకు మధ్యగరికి సభ జరుగరావని కొందరు సభ్యులు అభిప్రాయించిరి. ఆవల పక్షమువారు విద్యాస్థులతో మగల సభాభవనమును నిర్మిరి. వీరిసంఖ్య విస్తారముగ నుండెను. కాంతో తన్నుడి, సత్తులుగొట్టుట మున్నగు చట్టాలు ప్రారంభమయెను. అభ్యుక్తుడొక ప్రతిపాలనను ఆగలేదు. సభ జరుగవలయునా ఆవలయనా యను విషయము పెట్టుకు పెట్టుకొనెను. సభ ఆపుజేయుటకే ఎత్తువ్రమంది ఇష్టమును జూపిరి. తుదకు సభ ఆగిపోయెను. మేము గెల్చితిమని వీరును గర్వపడిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ

రాజోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు అధ్యక్షునియొజనములను జిల్లా కాలెగను కమిటీలవారు చిత్తూరునందలి అప్యన సంఘ కార్యదర్శులకు వెంటనే పంపవలెనని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘ కార్యదర్శిగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘము

ఆగస్టునెల 2 వ తేదిన గుంటూరులో ఆఖిలాభారత ఖిలాఫతు సంఘ కార్యదర్శి యగు మెజ్జము అలీగారి అధ్యక్షతన వైసభ జరిగెను. విశాఖపట్నం, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు జిల్లాలనుండి ప్రతినిధులు సభకు కచ్చియించిరి. ఈ క్రింది తీర్మానము ఆమోదించుట జేసెను.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘపు కేంద్రకార్యాలయ మెచ్చటనుండవలయునో నిశ్చయించుటకై ఒక సెలబ్రాజులలోగాజున హోదావరమునం దొక ప్రత్యేక సమావేశము జరగవలెను. అంతవరకు ఇప్పటివరకే కర్నూలునందు ముఖ్య కార్యాలయ ముండవలెను.

1911 సంవత్సరమున జేయబడిన విద్యుచ్ఛక్తి నిబంధనలకు నే ప్రతినిధులను చేయబడనని ఇండియా గెజెటులో ప్రకటించబడెను. కలసచ్చటను ననుసరించి వలస నిబంధనలనుగూర్చి మార్పుల జేయబడెను. ఇటీవల సిమ్లాలో సమావేశమైన వలస ప్రతినిధి నిర్మాణ సంఘమువారి నిబంధనల సంగీకరించిరి.

14 వ సిక్కుల విద్యావిషయక సభాధ్యక్షులు నిర్మిత సాయంకాలముచచ్చిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును తత్ సంఘ సభ్యులును ఢిల్లీ రైలుస్టేషనుదగ్గర ఆహ్వానించిరి. అధ్యక్షులు ముఖ్యపిఠులందు ఊరేగించి ప్రత్యేకముగ ఆయన నిమిత్తము నెలకొల్పబడిన మందిరమునకు గొంపోయిరి. శేషుదయము 8 గంటలకు సభ ప్రారంభమగును.

కర్నూలు జిల్లాలో కరువును తగ్గించుటకు పనులను ప్రారంభించిరి. ఒక సంవత్సరముకంటె ధాన్యపురక ప్రతిపోటున చాల తక్కువగ నుండెను. ఇంకను తగ్గు సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. పంజాబులో గోధుమలు మణుగు 5 రూపములకే మైగా అమ్ముచున్నవి. నిరుటికంటె జనముపంట నూటికి తిత్తి నది. కాని పంట బాగానే యున్నది.

వ్యవసాయ పరిస్థితులు

బెంగాలు, అప్పురబర్మా, అస్సాము, మద్రాస్, డక్కా, హైదరాబాదు, గుజరాత్, కర్ణాటా, సింధు, తెలంగాణ, నార్మల్ల, ఇండియాలో వర్షము అలభ్యము ప్రారంభమయెను. మద్రాసు, డక్కా, గుజరాత్, కర్ణాట వారులోమాత్రము కష్టముగ నుండెను. మద్రాసులో తప్ప తక్కిన చోట్ల వర్షమువరిసెను. తెలంగాణలో ఇంకను వర్షము పరిపూరకము. మద్రాస్, డక్కానులో పంటలు పొడైనవి. తూర్పు తీరమునను, నార్మల్ల ప్రాంతీయరు రాష్ట్రములో గూడ వర్షము కావలసియున్నది. లోవరు బర్మా మధ్యరాష్ట్రముల వీవారు, ఒరిస్సాలో పరిస్థితులు అనుకూలముగ నేయున్నవి. కొన్ని చోట్ల మార్పులు ఎత్తువ్రమచే పంటలకు నష్టముగల్గెను.

$\log(z+1) = \left[\frac{1}{2} \log(z^2+2z+1) \right] + \left[\frac{1}{2} \log(z^2-2z+1) \right]$

